

๑๕๗

บุรพา

๑

ว.วินิจฉัยกุล

เขียน

การอ่านดีคือการฟังที่ดี

คำนำสำนักพิมพ์

ประวัติศาสตร์มิได้เป็นเพียงเรื่องราวของอดีตที่หยุดนิ่งอยู่บนหน้ากระดาษ หากเป็นดั่งสายน้ำที่ไหลผ่านกาลเวลา หล่อเลี้ยงชีวิตผู้คน เชื่อมโยงบ้านเมืองและยุคสมัยที่ผันผ่าน พร้อมพัดพาเรื่องราวหลากหลาย ความรัก ความสูญเสีย ความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนร่องรอยแห่งความทรงจำจากวันวานมาสู่วันเวลาปัจจุบัน

ทุกเรื่องราวร้อยเรียงเข้ากันจนกลายมาเป็นนวนิยายชุด ‘สายธารแห่งกาลเวลา’ อันเป็นการนำผลงานทรงคุณค่า บอกเล่าถึงเรื่องราวของชีวิตที่หลากหลายผ่านสายธารแห่งกาลเวลาได้อย่างงดงาม ผ่านปลายปากกาของว.วินิจฉัยกุล โดยในชุดประกอบไปด้วย *รัตนโกสินทร์*, *บุรพา*, *เพชรกลางไฟ*, *สองฝั่งคลอง*, *มาลัยสามชาย*, *ราตรีประดับดาว* และ *เทวพาคุณ์*

สำหรับ *บุรพา* ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ และตีพิมพ์ต่อเนื่องมาเรื่อย ๆ จากหลังของนวนิยายเรื่องนี้อยู่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ดำเนินเรื่องมาถึงต้นรัชกาลที่ ๕ ในช่วงเวลาที่ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอังกฤษมีความเปลี่ยนแปลงสำคัญ

‘แคธรีน’ หญิงสาวชาวอังกฤษผู้รักการผจญภัย เดินทางข้ามน้ำข้ามทะเลมาสู่สยาม ดินแดนอันแสนห่างไกลที่เธอไม่เคยรู้จักมาก่อน ได้สานสัมพันธ์รักกับ ‘ร้อยเอกจัสติน’ หรือ ‘หม่อมเจ้าวิษณุประภา’ ผู้เป็นชาวสยามคนเดียวที่เธอ ‘รู้จัก’ ท่ามกลางชีวิตใหม่ในดินแดน ‘บุรพา’ แห่งนี้

ทว่า...เมื่อเวลาผันผ่าน เธอก็ตระหนักได้ว่า เขาผู้นี้มีสองภาคในตัวเอง ภาคหนึ่งคือจัสตินที่เธอรัก ส่วนอีกภาค คือเจ้าชาย

แห่งสยามผู้หล่อหลอมเข้ากับค่านิยมและความเป็นอยู่ในสังคม
กำเนิดอันแตกต่างจากเธอโดยสิ้นเชิง เป็นความต่างระหว่าง
‘ตะวันออก’ กับ ‘ตะวันตก’ ที่ยากจะผสานเข้ากันได้ ในยุคสมัย
ที่โลกยังไม่เชื่อมถึงกันเช่นนั้น ทำให้แม้ทั้งสองจะรักกันมาก แต่
ขณะเดียวกันก็มีความร้าวรานยากจะประสานค่อย ๆ ก่อตัวหนักหนา
ขึ้นเรื่อย ๆ อยู่ภายในความรักนั้น

สำนักพิมพ์อรุณหวั่งเป็นอย่างยิ่งว่านวนิยายเรื่องนี้จะมอบ
ความเพลิดเพลินและจรรโลงใจแก่ผู้อ่านเหมือนเช่นที่เคยเป็นเสมอมา
ไม่ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไปอย่างไรก็ตาม

อรุณ

จากผู้เขียน

นวนิยาย ๗ เรื่องในชุดนี้ ได้รับการตีพิมพ์มาหลายครั้งแล้ว แต่ก็ยังเป็นที่เรียกร้องให้พิมพ์ใหม่เมื่อของเดิมหมดไป จึงขอขอบพระคุณท่านผู้อ่านมา ณ ที่นี้

บางคนอาจมีความคิดว่า อดีตเป็นเรื่องไกลตัว เป็นเรื่องที่จบสิ้นไปแล้ว ไร้ความจำเป็นที่จะต้องสนใจยุคสมัยเก่า ๆ หรือชื่อบุคคลในเหตุการณ์เมื่อหลายร้อยปีก่อน เพราะมองไม่เห็นว่ามีสิ่งเหล่านั้นจะมีประโยชน์อย่างไรกับชีวิตในปัจจุบัน

แต่ในความเป็นจริง อดีตไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นและจบลงอย่างเป็นเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว หากคือสายธารที่หล่อเลี้ยงชีวิตคน บอกให้รู้ว่าต้นน้ำมาจากไหน กระแสน้ำตรงหน้าที่เราล่องเรืออยู่คืออะไร และปลายน้ำจะนำเราไปสู่ทิศทางใด หากเราไม่เคยรับรู้เส้นทางที่ผ่านมา ไม่เคยเข้าใจว่าบรรพบุรุษผ่านพ้นอุปสรรคหรือแก้ปัญหาได้อย่างไร เราย่อมยากที่จะวางแผนล่องนาวาชีวิตไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง โดยไม่ซ้ารอยความผิดพลาดเดิม และเดินตามความถูกต้องเหมาะสมที่บุคคลในอดีตเคยประสบมาแล้ว อดีตของไทยจึงเป็นเรื่องที่คนไทยทุกคน โดยเฉพาะเยาวชน สมควรอย่างยิ่งที่จะได้เรียนรู้และทำความเข้าใจ

อย่างไรก็ตาม อดีตในรูปของตำราวิชาการทางประวัติศาสตร์ มักถูกมองว่าเป็น ‘ยาขมหม้อใหญ่’ ที่กลืนยากและน่าเบื่อหน่าย นี่จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนอยากถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตในรูปของนวนิยายมากกว่าตำรา

หน้าที่ของนวนิยายเหล่านี้ ไม่ใช่การบิดเบือนข้อเท็จจริง

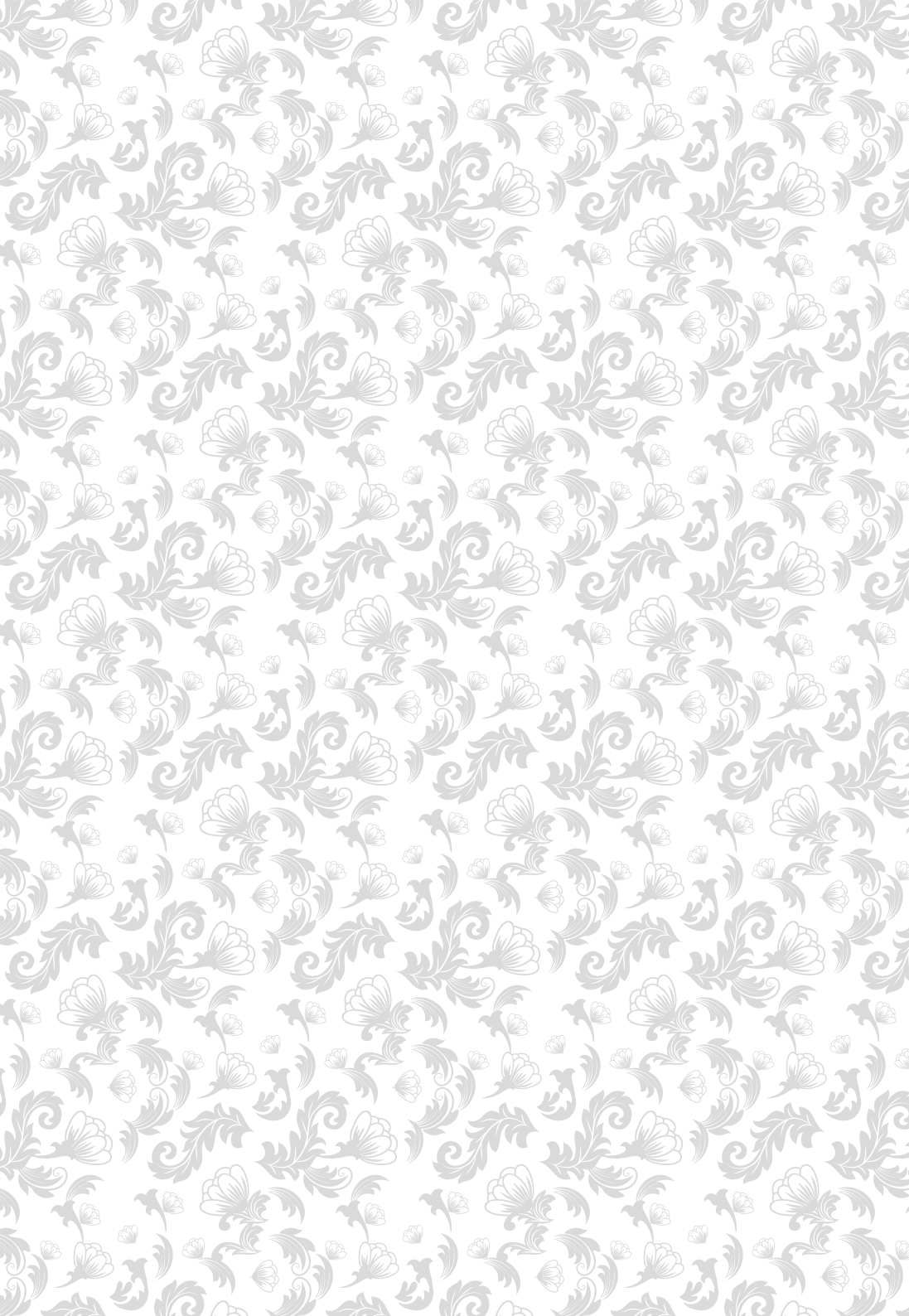
แต่คือการนำ ‘รสชาติแห่งความบันเทิง’ เข้าไปผสมผสาน เพื่อสกัดความขมของตำรา ให้กลายเป็นอาหารที่เสพง่าย เข้าถึงความรู้สึกและรสนิยมของคนอ่าน

นวนิยายจึงสามารถมอบยาที่ผ่านรสชาติให้กลืนง่ายลง นั่นคือ การสร้างชีวิตให้ประวัติศาสตร์ เพิ่มพฤติกรรมมนุษย์ให้กลายเป็นผู้มีเลือดเนื้อ มีความรู้สึก มีความขัดแย้ง และมีเหตุผลในการตัดสินใจ จำลองโลกในอดีต ทำให้ผู้อ่านได้ ‘สัมผัส’ บรรยากาศ วิถีชีวิต และความคิดของผู้คนในยุคสมัยนั้นได้อย่างสมจริง

ที่สำคัญคือส่งต่อสัจธรรมและข้อคิด ผ่านการเรียนรู้วิธีการก้าวผ่านวิกฤตของผู้คนในอดีต เพื่อให้เรานำมาปรับใช้กับชีวิตในปัจจุบัน

ผู้เขียนถือเป็นความตั้งใจที่จะเชิญชวนให้ทุกคนได้ก้าวถอยหลังกลับไปมองเส้นทางที่เราเคยเดินร่วมกันมา ผ่านเรื่องราวที่มีทั้งความสุข ความทุกข์ รอยยิ้ม และน้ำตา จนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือชุดนี้จะไม่ได้มอบเพียงความบันเทิงใจเมื่อยามอ่าน แต่จะช่วยจุดประกายความเข้าใจ และทำให้เราทุกคนหันกลับมามอง ‘อดีตของไทย’ ด้วยสายตาและหัวใจที่เปิดกว้างยิ่งกว่าที่เคย

ว.วินิจฉัยกุล

บทนำ

เรื่องราวที่หน้าบ จะได้อ่านต่อไปนี้ ผมเรียบเรียงขึ้นจากหลักฐาน เช่น บันทึก รูปถ่าย และจดหมาย นำมาประกอบกับจดหมายเหตุ และเอกสารทางประวัติศาสตร์ทั้งไทยและอังกฤษเท่าที่จะค้นคว้าได้ เพื่อจะเขียนไว้เป็นหลักฐานถึงชีวิตผู้หญิงชาวอังกฤษคนหนึ่ง ชื่อแคธริน เบอร์เนตต์ ลินลีย์ เธอมีชีวิตอยู่เมื่อกลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ เมื่อประมาณหนึ่งร้อยห้าสิบปีมาแล้ว และชายชาวสยามอีกคนหนึ่งในยุคสมัยเดียวกัน ท่านเป็นบรรพบุรุษของผมเอง มีพระนามว่า หม่อมเจ้าวิชชุประภา หรือเรียกกันในสมัยของท่านอย่างกันเองในหมู่เจ้านายและขุนนางวังหน้าว่า ‘เจ้าสายฟ้า’

เรื่องราวของแคธรินเป็นเรื่องที่ลูกหลานในราชสกุล ‘วิชชุเสนา’ ต่างรู้จักกันมากบ้างน้อยบ้าง เพราะได้ฟังจากปากผู้ใหญ่เล่าสืบทอดกันมาทุกชั่วคน แต่ก็ไม่ปรากฏหลักฐานเป็นทางการอยู่ในพงศาวดาร

หรือประวัติศาสตร์ของไทย มันเป็นเพียงเกร็ดชีวิตเล็กๆ แทรกอยู่ในสังคมไทยสมัยรัชกาลที่ ๔ เท่านั้นเอง

ผมโชคดีมากกว่าญาติพี่น้อง ที่ได้รู้เรื่องราวของแคธรีนมากกว่าคนอื่น ๆ เพราะคุณพ่อของผม วัชระ วิชชุเสนา ณ อยุธยา เป็นทายาทสายตรงของหม่อมเจ้าวิชชุประภา ตัวผมเองเป็นลูกชายคนเดียว หลักฐานต่างๆ ที่ท่านเก็บไว้จึงตกทอดมาถึงผมทั้งหมด

ผมไม่ได้เห็นบันทึกฉบับจริงของท่านสายฟ้า กระดาษเมื่อนึ่งร้อยห้าสิบปีก่อนคงไม่เหลือรอดมาได้จนทุกวันนี้ แต่ผมเห็นส่วนที่คัดลอกลงในพระประวัติในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ในนั้นมีภาพถ่ายของท่านสายฟ้าในรัชกาลที่ ๕ ทรงฉายเมื่อพระชนม์มากแล้ว ประมาณ ๗๐ เห็นจะได้ นอกจากนี้มีของใช้ส่วนตัวกับของกระจุกกระจิกของท่านอีกหลายชิ้นตกทอดมาถึงคุณพ่อของผม

พูดจริงๆ แล้ว ผมได้ยินเรื่องนี้ผ่านหูมาตั้งแต่ยังเด็ก แต่เพิ่งจะมีความสนใจเอามากๆ ก็เมื่อผมเรียนหนังสือจบ ทำงานแล้ว และมีโอกาสได้ไปเที่ยวประเทศอังกฤษเมื่อสองปีก่อน ผมมีเวลาว่างอยู่หนึ่งเดือนในตอนนั้นก็เลยตัดสินใจเดินทางทั่วเกาะตามลำพัง พร้อมด้วยแผนที่เมืองต่างๆ และเงินเท่าที่จำเป็น

ผมไปที่เมืองลงสต็อก ในมณฑลแสมป์เชียร์โดยไม่ได้หวังอะไรมาก คิดแต่เพียงว่าอยากจะเห็นบรรยากาศบ้านเกิดของแคธรีนตามที่อยู่จากบันทึก จะได้ถ่ายรูปเอาไว้กลับมาอวดคุณพ่อ แต่ด้วยนิสัยสืบเสาะช่างซักช่างถามไปเรื่อย ผมก็พบด้วยความอัศจรรย์ใจอย่างมากว่า นอกจากบ้านของแคธรีนยังอยู่เหมือนเดิมแล้ว เชื้อสายคนหนึ่งของเธอก็ยังอาศัยอยู่ในเมืองนั้นด้วย

ผู้ที่สืบเชื้อสายเครือญาติกันมานั้นชื่อเคนเนธ ลินลีย์ เป็น

เจ้าของร้านขายวัตถุโบราณเล็กๆ ในเมือง เขาเชิญผมไปพักที่บ้านอย่างเต็มที่ แล้วเอารูปถ่าย จดหมาย และบันทึกของแคธรินที่เขาเก็บรักษาไว้อย่างดีให้ผมดู หลักฐานทางฝ่ายเขาสมบูรณ์แบบที่เดียว ผมรู้สึกราวกับว่าสำรวจสะเปะสะปะแต่ไปเจอชุมทองเข้าโดยไม่คาดฝัน

ผมเห็นภาพถ่ายหลายใบของแคธริน ตั้งแต่ยังเด็กจนกระทั่งสาว พุดได้เต็มปากกว่าเป็นกุหลาบอังกฤษที่สวยงามกับท่านสายฟ้าทรงเล่าวไว้ เมื่อผมเห็นเจนลูกสาวของเคนเนดีที่ทำงานอยู่ในลอนดอน แต่กลับมาเยี่ยมพ่อแม่ในช่วงนั้น ผมก็พอเดาออกว่าความรู้สึกของท่านสายฟ้าจะเป็นอย่างไรเมื่อทรงพบแคธรินเป็นครั้งแรก

เจนเป็น ‘กุหลาบอังกฤษ’ เหมือนแคธริน ไม่ว่าจะเป็นกลิ่นผมสีทองปนอำพัน นัยน์ตาสีฟ้าสดใสใต้ขนตาสีน้ำตาลยาว และผิวขาวอมชมพูแบบ ‘พีชกับครีม’ ถ้าหากว่าแต่งตัวแบบผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน เธอก็คงจะกลมกลืนเป็นพี่น้องของแคธรินได้อย่างไม่มีข้อสงสัย

เจนสนใจเรื่องแคธรินเช่นเดียวกับพ่อของเธอ เธอสนิทกับผมราวกับเป็นญาติรู้จักกันมานาน ทั้งที่พบกันในช่วงเวลาไม่กี่วัน

ผมขอถ่ายเอกสารทั้งหมดเอากลับมาให้คุณพ่อดู ท่านตื่นตื้นตันยินดีมากอย่างที่ผมคิดไว้ไม่มีผิด แล้วท่านก็เริ่มยุ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ผมเรียบเรียงเรื่องนี้ขึ้น ถึงไม่มีที่ไหนเขาพิมพ์ ท่านก็บอกว่าให้พิมพ์แจกในงานศพของท่านก็ได้ ขอให้เขียนก็แล้วกัน ก่อนที่เรื่องนี้จะสูญไปจากความทรงจำของพวกเขา

ผมติดต่อกับเจน ลินลีย์ มาตลอดสองปี แลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้เรื่องบรรพบุรุษของเราทางอีเมลและไอซีคิว ในที่สุด เมื่อเดือนก่อนเจนมาเมืองไทยตามคำเชิญของผม ผมต้อนรับเธอด้วย

ความดีใจ ให้เธอพักอยู่ที่บ้านของผม จัดงานชุมนุมญาติให้พบปะ
พูดคุยกับเธอทั่วถึงกัน

พอดีปีนี้ฟองสบู่เศรษฐกิจแตก ปัญญาชนจำนวนมากตกงาน
รวมทั้งผมด้วย ผมก็เลยมีเวลาว่างเหลือเพื่อที่จะนั่งอยู่กับบ้าน
ไม่มีโอกาสออกไปเที่ยวที่ไหนให้เปลืองเงิน มันทำให้สมาธิและ
ปัญญาของผมถูกรวบรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้นมาได้ เมื่อ
มีเงินอยู่ด้วย คอยบอกเล่าและให้ข้อมูลบางส่วนที่ผมยังขาดอยู่
ผมก็มีแรงกระตุ้นแรงกล้าที่จะเรียบเรียงเรื่องนี้ให้เป็นชิ้นเป็นอัน
อย่างสมบูรณ์

เมื่อผมขับรถไปตามทางด่วนบนถนนลอยฟ้า ผมมองเห็น
แท่งตึกสูงระเกะระกะอยู่ทั่วเมืองฟ้าอมร รวดราติดกันแน่นขนาด
มันเป็นสัญลักษณ์ให้รู้ว่าสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตมาก
แค่ไหน จากเมื่อครั้งที่แคธรีนนั่งเรือผ่านปากแม่น้ำเจ้าพระยา
เข้ามาเห็นกรุงรัตนโกสินทร์เป็นครั้งแรกในรัชกาลที่ ๔

แต่เมื่อลงมือเขียนเรื่องนี้ วันเวลาได้ย้อนกลับไปจริง ๆ
สำหรับผม ผมไม่เห็นปัจจุบันอีกเลย...ผมมองเห็นแนวลำพูสอง
ฟากฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่พรั่งพรูด้วยหิ่งห้อย ยิ่งลึกเข้ามา
ตามลำน้ำ ก็ยิ่งเห็นแพหนาตาอยู่เต็มสองฟากฝั่งลำคลองหลาก-
หลายเป็นทางสัญจรของชาวเมือง ผมมองเห็นพระบวรราชวัง
ที่แคธรีนเคยเดินเข้าไปทางประตูหินหรือประตูนารีจรจรล...ผม
มองเห็นเธอ หญิงสาวผมสีทอง ผิวขาวสนิทเนียนเหมือนกระเบื้อง
ในเสื่อกระโปรงยาวรุ่มร่ามระพัน ท่ามกลางชาวสยามผิวเหลืองคล้ำ
ที่เปิดเผยร่างกายท่อนบนอย่างสบายเพื่อรับสายลมและอากาศ
ร้อนจัด

สุดท้ายที่ผมเห็นคือผู้ชายคนหนึ่ง...มีชีวิตอยู่คนละซีกโลก

แต่กลับมีความสำคัญที่สุดในชีวิตของแคธรีน

ผมเข้าใจความรู้สึกของแคธรีน เมื่อเธอจดปากกาลลงเขียน
บันทึกหน้าแรก

...เมื่อฉันได้ยื่นชื่อพระราชอาณาจักรสยามเป็นครั้งแรก ฉัน
รู้แต่ว่าเป็นประเทศเล็ก ๆ อยู่ในบูรพา...

อสนี วิชชุเสนา ณ อยุธยา

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๑

ความฝันในรวงรัง

ผู้ที่เอ่ยคำว่า ‘สยาม’ ให้แคธรินได้ยินเป็นครั้งแรก ก็คือ
อาร์เธอร์ ลินลีย์

เป็นครั้งแรกเช่นกันที่แคธรินพบนายทหารหนุ่ม

อาร์เธอร์มีผมสีทองเช่นเดียวกับเธอ หากแต่แสงแดด
แรงกล้าของตะวันออกแผดเผามันเสียจนซีด ตรงข้ามกับผิว
สีน้ำตาลเกรียมแดดคล้ำดูแปลกตา เครื่องแต่งกายแบบสุภาพบุรุษ
อังกฤษยังใหม่เอี่ยม เพราะเขาเพิ่งตัดใหม่เมื่อกลับมาอังกฤษ
ครั้งนี้เอง

แต่เวลาอาร์เธอร์ยิ้ม เห็นนัยน์ตาสีน้ำตาลเป็นประกาย
รับกับรอยยิ้มแจ่มใสเหมือนเด็กๆ ทำให้แคธรินรู้สึกเหมือน
คุ้นเคยกับเขามานาน ไม่ใช่หนุ่มหน้าใหม่ที่เพิ่งได้รู้จักกันเป็น
ครั้งแรก

อาร์เธอร์เพิ่งกลับมาจากอินเดีย ในฐานะนายทหารติดตาม

ของพันเอกกิลเบิร์ต เบอร์เน็ตต์ ลุงของแคธริน คุณลุงครบวาระที่จะต้องประจำการอยู่ในอินเดีย ก็เลยได้อพยพครอบครัวกลับมาอังกฤษ ด้วยความโล่งอกโล่งใจของภรรยาและบุตรสาว ส่วนอาร์เธอร์อยู่ระหว่างตัดสินใจว่าจะกลับไปอินเดียดี หรือว่าจะโยกย้ายไปประจำที่อื่นดี

อาร์เธอร์ได้รับเชิญมาในงานเลี้ยงน้ำชาในสวนดอกไม้ จัดขึ้นโดยคุณป้ามาเบล ป้าสะใภ้ของแคธริน มันเป็นงานชุมนุมเพื่อนฝูงและญาติพี่น้องครั้งใหญ่ หลังจากไม่ได้พบกันมาหลายปีในบ้านเดิมของคุณลุง ณ เมืองเบรมเมอร์ ในมณฑลแฮมป์เชียร์

แคธรินชอบบรรยากาศรื่นรมย์ในงานเลี้ยงน้ำชา ทั้งที่มันก็ไม่มีอะไรน่าตื่นเต้นในสายตาคนอื่น ๆ สวนหลังบ้านของคุณป้าเพิ่งมีแปลงกุหลาบปลูกใหม่ๆ ยังไม่ทันงาม และหญ้าก็ยังถอนได้ไม่เรียบนัก แต่ส่วนที่ดีคือขนมเค้กแซนดวิช และขนมสโคนที่กินกับน้ำชานั้นอร่อยมาก ผ้าปูโต๊ะลายจูลีขาวสะอาดลงแป้งรีดเรียบ ชู่น้ำชาเงินขัดมันวับจนสะท้อนเงาช่วยให้บรรยากาศดูชุ่มชื้น และที่สำคัญก็คือเธอได้มีโอกาสรับรู้เรื่องใหม่ๆ มันน่าสนใจอย่างมากสำหรับชีวิตที่เกือบจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เกิด จนอายุ ๑๘ ปีเข้านี้แล้ว

ตอนนั้นแคธรินพยายามจะหาหัวข้อมาสนทนากับอาร์เธอร์เพื่อไม่ให้เขาเบื่อ หรือเห็นเธอเป็นเด็กกะโปโลเมื่อเทียบกับบรรดาสาว ๆ อีกรายคน ที่ได้รับเชิญมาร่วมงานเลี้ยงน้ำชาของเจ้าของบ้าน

“อินเดียอยู่ไกลมากก็จริง แต่ตะวันออกยังมีประเทศเล็กๆ ที่ไกลกว่านั้นอีกนะครับ อย่างพม่า สยาม สิงคโปร์”

“ชื่อแปลกมาก น่าสนใจทีเดียวค่ะ” แคธรินตอบด้วยความจริงใจ “แล้วความเป็นอยู่ของประเทศเล็กๆ พวกนั้น เหมือน

อินเดียหรือว่าจีนมากกว่ากันคะ”

ประเทศตะวันออกอีกประเทศหนึ่งที่แคธรินเคยได้ยินแต่ชื่อคือประเทศจีน เธอเคยเห็นเครื่องลายครามของจีน ที่นิยมกันมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าจอร์จที่ ๔ ในพระตำหนักฤดูร้อนของพระเจ้าจอร์จที่เมืองไบรตัน ตอนพ่อแม่พาเธอไปตากอากาศที่นั่นหลายปีมาแล้วก่อนพ่อป่วยหนักและถึงแก่กรรม แต่นั่นก็คือความรู้ทั้งหมดเกี่ยวกับประเทศตะวันออกที่เธอพอจะมี

“ไม่เหมือนทีเดียว”

อาร์เธอร์ตอบหลังจากนิ่งอยู่อีดีใจ เหมือนจะพยายามทบทวนความจำ

“ผมเคยเห็นชาวสยามคนหนึ่งที่มาเรียนวิชาการทหารในอินเดีย รูปร่างเล็กกว่าชาวอินเดีย ผิวเหลืองกว่า เขาเคยเล่าถึงบ้านเมืองของเขาให้ผมฟัง...คุณนี่ออกใหม่ เมืองที่อากาศร้อนจัดจนคนต้องอาบน้ำวันละหลาย ๆ ครั้ง หรือว่าน้ำในแม่น้ำได้ทั้งวัน”

แคธรินหัวเราะขัน เธอไม่อยากจะเชื่อว่าเป็นไปได้ แต่เธอก็ชอบที่จะได้วาดภาพไปตามถ้อยคำของเขา

“ร้อนกว่าวันที่ร้อนที่สุดของอังกฤษอีกละซีคะ”

“ร้อนมาก อินเดียก็ร้อน...ร้อนดุเดือดทีเดียว”

เขายึดตัวขึ้น ราวกับจะให้แคธรินเพ่งพิศผิวเกรียมแดดได้ชัดเจน สีหน้าบอกความภาคภูมิใจ

“หลายคนทนอากาศร้อนขนาดนั้นไม่ได้ แต่ผมไม่ถือ ผมถือว่าดินแดนไกล ๆ มีอะไรหลายอย่างที่เรจะได้ตื่นตาตื่นใจอีกมาก ถ้าหากว่าไม่มัวแต่กังวลว่าจะต้องสวดสบายอย่างอยู่ในบ้านเกิด เมืองนอนจนไม่กล้าออกจากบ้านไปไหน คิดยังงั้น ตลอดชีวิต

ก็อาจจะไม่ได้ออกไปไหนเลย”

แคธรีนเริ่มพึงพอใจความเห็นของเขา ไม่เคยมีใครพูดกับเธออย่างนี้มาก่อน

สมัยเจมส์ เบอร์เนตต์ ยังมีชีวิตอยู่ เขามักจะพูดว่า “ไม่ว่าตะวันออกหรือตะวันตก บ้านนับว่าเป็นสิ่งดีที่สุดในชีวิต”^๑ มันเป็นคติชีวิตที่พูดกันติดปากในหมู่คนอังกฤษรุ่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นเขาจึงแทบไม่เคยออกจากบ้านไปไหนนอกจากไปทำงานที่สำนักงานทนายความในเมือง เลิกงานก็กลับบ้าน เป็นอยู่อย่างนี้ตาปีตาชาติจนกระทั่งป่วยหนัก แล้วก็จากไปเมื่อสองปีก่อน

ไม่ว่าพ่อจะอยู่หรือจากไปแล้ว แม่ของเธอ...และพลินีพี่สาวของเธอต่างก็สนองข้อยึดถือข้อนี้อย่างเคร่งครัด

มีแคธรีนเท่านั้นที่รู้สึกในโลกภายนอกยังมีอะไรให้ดูให้เห็นอีกมากนัก เธอไม่อยากจะเกิดมาเพื่อมองออกไปนอกหน้าต่างแล้วมองเห็นแต่รั้วบ้านกับถนนซึ่งทอดผ่านไปในหมู่บ้านลองสต็อกจนกระทั่งเธอแก่ตายไป ไม่มีโอกาสจะเห็นแม้แต่ช่องแคบคั่นระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศส

ถึงตอนนั้น มีหลายคนเข้ามาร่วมวงสนทนาด้วย ทำให้แคธรีนไม่อาจจะซักถามอาร์เธอร์เรื่องประเทศทางตะวันออกอีกโดยมารยาท การสนทนาก็ต้องเปลี่ยนเป็นเรื่องสนุกๆ เบาๆ ทั่วไป

เมื่อแม่รู้ลูกสาวคนเล็กของเจ้าของบ้านเข้าร่วมวง แคธรีนจำต้องปิดปากเงียบ ทำตัวเองให้น่าสนใจน้อยลง เพื่อจะได้ไม่กลายเป็นคู่แข่งของญาติสาว

คุณป้ามาเบลไม่ได้เห็นแคธรีนเสียหลายปี เมื่อพบกัน เธอ

^๑ East or West, Home is Best.

อุทานว่า

“เคท หลานรัก โตเป็นสาวเต็มตัวแล้วนะ”

แคธรีนเกลียดเวลาใครๆ ตั้งชื่อเล่นให้เธอ ไม่ว่าจะเป็นเคท หรือเคธีเธอก็ไม่ชอบทั้งนั้น พ่อกับแม่เรียกเธอเต็มยศว่า ‘แคธรีน’ เป็นชื่อที่ไพเราะเกินกว่าควรจะย่อให้เสียอารมณ์ แต่เธอก็ไม่รู้จักทำอย่างไรนอกจากยิ้มอย่างสงบเสงี่ยม และจุมพิตคุณป้าเป็นการทักทายตามธรรมเนียม

เธอรู้ว่าคุณป้าคิดอะไรเมื่อมองหลานสาวทั่วตัว แล้วแอบเหลือบมองแม่รีราวกับจะเปรียบเทียบ

แคธรีนมีผมสีทองแท้ แทรกด้วยสีทองเข้มเป็นเงาเหลือบเหมือนทอขึ้นจากแท่งอำพัน ไม่ใช่สีจางอย่างสีฟางแล้วอ้างว่าเป็นสีทองอย่างผมของแม่รี ชมวดผมหยักเป็นเกลียวตามธรรมชาติ แม้จะต้องแสกกลางและรวบเรียบไปข้างหลังตามสมัยนิยม แต่ก็สามารถมันวับให้เห็นกลุ่มหลอดผมยาวสลวยด้านหลัง มันยอมน่าดูมากกว่าผมเหยียดตรงของแม่รี ผิวขาวอมชมพูเกลี้ยงเกลา ก็น่าชมมากกว่าผิวตกระของญาติสาว

ที่สำคัญที่สุด นัยน์ตาสีฟ้าเจือเทาจางๆ เป็นประกายใสเหมือนท้องฟ้ายามเช้า สีกุหลาบสดบนผิวแก้มและริมฝีปากเต็มอ่อนนุ่มเหมือนกลีบดอกไม้ ตลอดจนคางมนเชิดตรงอยู่เหนือลำคอระหง ทำให้แคธรีนผุดผ่องและอ่อนเยาว์เหมือนฤดูใบไม้ผลิ ในขณะที่แม่รีจะเทียบกับอะไรไม่ได้ นอกจากฤดูร้อนที่จวนจะถึง ยามใบไม้ร่วงอยู่ร่มร่อ

อย่างไรก็ตาม การเห่อรูปโฉมตัวเองถือเป็นบาปย่อยๆ ประการหนึ่ง แม่เคยเตือนว่าผู้หญิงที่ดีควรสงบเสงี่ยมสำรวมทุกโอกาส ความสวยงามมันก็แค่เปลือกนอกของร่างกายเท่านั้น

แคธรินจึงไม่อาจปริปากพูดออกมาได้ ว่าเธอคิดอย่างไรเกี่ยวกับตัวเอง และญาติสาว

เธอรู้ว่าคุณป้ามาเบลค่อนข้างกังวลที่แม่รู้อายุที่ยี่สิบห้าแล้วยังเป็นโสด ผิดกับเฮเลนพี่สาวคนโตที่แต่งงานไปตั้งแต่อายุสิบเก้า ทั้งที่ในฐานะลูกสาวนายพันเอกแมรีมี ‘ดาวรี’ หรือสินส่วนตัว ที่จะนำติดตัวไปมอบให้ผู้เป็นสามีของเธออยู่สามพันปอนด์เป็นอย่างน้อย ก็ไม่น่าจะมีปัญหาเรื่องมีชายมาสมรสด้วยแต่ในความเป็นจริงก็ไม่วายเจอปัญหาเข้าจนได้

เมื่อกลับมาถึงบ้านได้ใหม่ ๆ คุณป้าโทษว่าอินเดียเป็นเหตุให้แมรีไม่มีโอกาสพบ ‘ผู้ชายดี ๆ’ ซึ่งหมายถึงชายหนุ่มโสดและมีฐานะในสังคมเหมาะสมกัน ถ้าหากว่าเดินทางกลับมาอยู่กับญาติในอังกฤษอย่างเฮเลน ป้านี้ก็คงแต่งงานหมดเรื่องหมดราวไปแล้ว แต่แม่ของแคธรินคำนวณว่า การไปต่างประเทศน่าจะเป็นโอกาสได้พบปะชายหนุ่มที่น่าสนใจ มากกว่ามีชีวิตแคบ ๆ จำเจอยู่ในมณฑลแสมป์เชียร์ ยากที่ผู้ชายดี ๆ คนไหนจะมาพบ

“ถ้าหากว่าไปเที่ยวฝรั่งเศสหรืออิตาลี ก็น่าจะเป็นไปได้ซีเธอ”

คุณป้ามาเบลว่าป็นเสียงถอนใจ

“คนดี ๆ เขาไปเที่ยวกันมาก แต่ที่อินเดียมีแต่ทหารไปประจำการ ส่วนใหญ่ก็มีครอบครัวแล้วทั้งนั้น หนุ่มโสดมีให้เลือกน้อยเต็มที”

ความจริงเรื่องทำนองนี้ผู้ใหญ่จะพูดกันเอง ไม่พูดกันให้ลูกสาวได้ยิน แต่ก็ไม่ค่อยจะมีอะไรเป็นความลับในหมู่ผู้หญิงไม่ว่าสาวหรือแก่ แคธรินจึงพลอยรู้ไปด้วยอยู่ดี

แคธรินนึกขึ้นเมื่อเห็นแม่รีแสดงกิริยากระซกระซอ เป็น

การโปรยเสน่ห์ให้หนุ่มๆในงาน รวมทั้งอาร์เธอร์ด้วย แต่ก็ดูออกว่าไม่ได้ผล อาร์เธอร์อายุเพิ่งจะแค่ ๒๓ เท่านั้นเอง อีกอย่างเขาก็เจอแม่ตั้งแต่อยู่ในอินเดีย ถ้าหากว่าเขาชอบหล่อน เขาคงตกลงปลงใจขอแต่งงานด้วยเสียนานแล้ว

สำหรับเธอ เรื่องแต่งงานยังอยู่ไกลความคิด แม้ว่าอายุ ๑๘ เป็นวัยที่เหมาะสมจะมีคู่ได้แล้วก็ตาม แต่แคธรินก็ยังไม่อยากวาดภาพตัวเองเปลี่ยนที่อยู่ ย้ายจากบ้านเดิมไปอยู่บ้านอีกหลังหนึ่ง เพื่อจะไปดูแลปรนนิบัติผู้ชายอีกคนหนึ่ง - ที่คงจะมีอะไรคล้ายๆ พ่อ - ต่อจากนั้นก็คืออุทิศชีวิตเพื่อการรับภาระในบ้านและคลอคลุกจนเหนื่อยแสนสาหัสในการเลี้ยงดูเด็กๆ คนแล้วคนเล่า เหมือนแม่ของเธอเลี้ยงพี่สาวและเธอ แล้วชีวิตก็จบลงเพียงแค่นั้น

พอลสินไม่เคยดื้อนที่จะดำเนินรอยตามแม่ หล่อนชอบขลุกอยู่กับงานบ้านมาตั้งแต่โตพอจะช่วยแม่ดูแลบ้านได้ หล่อนลืมหืมความเหน็ดเหนื่อยที่ต้องง่วนอยู่หลายชั่วโมงหน้าเตาไฟและเตาอบหากใครสักคนออกปากชมว่าสตูเนื้อหรือพายแอปเปิลที่หล่อนทำนั้นอร่อย นอกจากนี้ การเย็บผ้าและถักลูกไม้โครเซต์ทำให้หล่อนใช้เวลาว่างที่เหลืออยู่น้อยนิดในแต่ละวันได้อย่างเพลิดเพลินจนกระทั่งถึงเวลาเข้านอน ขณะที่แคธรินชอบออกไปเดินเล่นสูดอากาศบริสุทธิ์นอกบ้าน จนถึงแม่น้ำเทสต์ แล้วนั่งอ่านหนังสืออยู่จนกระทั่งค่ำมืด จึงจะเดินกลับบ้าน

ท่าทางพอลสินก็คงจะสนใจในชีวิตใหม่ที่ไม่ต่างจากชีวิตเก่า เพราะว่ามี 'ชายหนุ่มดีๆ' มาขอแต่งงานด้วยแล้ว หล่อนกำลังเตรียมตัวเข้าสู่ประตูวิวาห์ในเร็ววันนี้

จอห์น เลสเตอร์ ชอบอาหารทุกชนิดที่มีผู้หญิงทำให้กิน รวมทั้งสตูและขนมพายแอปเปิลด้วย เขาเป็นชายหนุ่มโสดวัย ๒๖ ปี

เป็นคริสต์ศาสนิกชนที่เคร่งครัดในการไปโบสถ์ทุกวันอาทิตย์ มีรายได้จากการเป็นพนักงานธนาคารมากพอจะเลี้ยงตัวเองและภรรยาได้ และยังมีเงินเก็บก้อนหนึ่งเป็นทุนสำรองในการตั้งครอบครัวด้วย แครรีนสรุปว่าคู่หมั้นของพี่สาวเป็นผู้ชายนิสัยดี ที่นิยมชีวิตน่าเบื่อๆ กับพอลลีน

เมื่อมองเห็นแม่ที่แสดงจริตกิริยาหวานหยาดเยิ้มกับหนุ่มๆ รอบตัว เพียงเพื่อจะได้ผ่านจากชีวิตน่าเบื่อที่เป็นอยู่ เข้าไปอยู่ในชีวิตที่น่าเอือมระอาพอๆ กับที่แม่และพี่สาวของหล่อนเดินล่องหน้าเข้าไปแล้ว แครรีนก็นึกขึ้น และแปลกใจอย่างบอกไม่ถูก

แครรีนทนนั่งเป็นดอกไม้ประดับโต๊ะอยู่พักหนึ่ง จนแน่ใจว่าไม่มีใครสนใจจะมองเธอ ก็ค่อยๆ เลี่ยงลุกจากหมู่เก้าอี้ เดินเรื่อยเปื่อยไปในสวนดอกไม้โดยไม่มีความหมาย

ถ้าหากว่าฉันเป็นผู้ชาย ฉันจะออกจากแฮมป์เชียร์ ไม่ได้ไปแค่ลอนดอนเท่านั้น แต่จะเดินทางไปให้ไกลกว่านั้น...ไปเพื่อให้รู้ว่าชอบพามีสิ่งใดอยู่ ไม่ใช่เป็นแต่เพียงเส้นสีเงินอย่างที่ฉันมองเห็นจากหน้าต่างห้องนอน

แต่...เธอไม่ใช่ผู้ชาย ความฝันของเธอคือความฟุ้งซ่าน แม่มักจะเตือนเสมอว่าแครรีนควรจะทำงานบ้านให้มากกว่านี้ แล้วฝันให้น้อยกว่านี้ การฝันเฟื่องเป็นบาปพอๆ กับการปล่อยตัวให้ซึ่เกียจตามสบาย

“มิสเบอร์เนตต์...”

เสียงเรียกคุ้นหูจากด้านหลังทำให้แครรีนหันไปมอง ก็เห็นอาร์เธอร์ ลินลีย์ สาวเท้าเร่งรีบตรงมาหา

พอถึงตัว เขาก็ปล่อยคำพูดออกมา

“มิสเบอร์เนตต์ ผมรู้ว่าเราเพิ่งจะรู้จักกัน เรามีเวลาพบกัน

น้อยมาก แต่ผมยังมีเวลาน้อยไปกว่า ภายในเวลาไม่เกินสองเดือน ผมจะต้องไปต่างประเทศอีกแล้ว...”

แคธรินฟังด้วยความฉงนฉงายในตอนแรก แต่แล้วก็รู้สึก ว่าหัวใจของเธอเต้นแรงขึ้นมาอย่างไม่ทันจะรู้เนื้อรู้ตัว เมื่อสบตามีแววร้อนรอนหากอ่อนหวานอย่างประหลาดของชายหนุ่ม

“คุณหมายความว่าอะไรคะ” เธอถามเสียงแผ่วเบา ตระหนักว่าหน้าร้อนผ่าวขึ้น

ความจริง แคธรินเดาคำตอบได้ ผู้หญิงสาวคนไหนเดา ทำที่ชายหนุ่มไม่ออกก็นับว่าโง่เต็มที โดยเฉพาะเมื่อชายหนุ่ม รูปหล่อคนนั้นกำลังมองเธอด้วยสายตาดูอ่อนแอเหมือนจะละลาย ลงไปตรงนั้น

“ผมอยากพบคุณอีก” อาร์เธอร์ตอบทันทีอย่างไม่รีรอ “ผมอยากทำความรู้จักกับคุณให้มากกว่านี้ ถ้าหากว่าผมอยู่ใน แสมป์เชียร์ผมคงจะใจเย็นได้ แต่ตอนนี้ผมอยู่ในลอนดอน จะไปมา หาสู่คุณก็ลำบาก...”

คราวนี้แคธรินเริ่มกระสับกระส่ายว่าเขาจะอ้อมไปไกลถึง แคไหน ถ้ายังมัวแต่ยืดยาดอยู่อย่างนี้ เดียวหากไม่คนใดก็คนหนึ่ง จะต้องเดินมาเห็นเข้า แล้วเรื่องที่กำลังเข้มข้นอยู่ในตอนนั้นก็อาจ จะต้องสะดุดหยุดลง ไม่มีทางต่อให้จบ

เธอตอบ เป็นเชิงเตือนให้เขารู้

“ดิฉันยังไม่เข้าใจค่ะ”

“มิสเบอร์เนตต์ ถ้าเป็นตามธรรมเนียม ผมก็คงต้องมาหาคุณ พบปะทำความรู้จักกับพ่อแม่ของคุณให้ดี ใช้เวลาสักหกเดือนกว่า จะกล้าออกปาก แต่ผมไม่มีเวลาถึงขนาดนั้น...แต่...”

เขาหยุดชะงัก เหมือนจะกลืนหายใจ ก่อนจะโพล่งออกมา

“แต่ผมมั่นใจว่าผมทำอะไรลงไป ผมไม่เชื่อในรักแรกพบ มาก่อนจนกระทั่งพบคุณเข้า มิสเบอร์เน็ตต์...ผมขอบอกเดี๋ยวนี้ว่าผมหลงรักคุณตั้งแต่พบหน้า และผมอยากจะแต่งงานกับคุณ!”

เอมมา เบอร์เน็ตต์ คือแม่ของแคธรีน

เธอดกอยู่ในฐานะแม่ม่ายเมื่ออายุสี่สิบต้น ๆ ถือว่าเป็นวัยสูงสมพอประมาณ คนสมัยนั้นถือกันว่าใครมีชีวิตยืนยาวมาได้ถึงสี่สิบก็นับว่าเก่ง สามีกคนดีจากไปเมื่อเขาอายุสี่สิบหกปี ไม่นับว่าเร็ว แต่เธอก็อยากให้เขาอยู่ไปจนอายุหกสิบเป็นอย่างน้อย น่าเสียดายที่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าไม่โปรดประทานเช่นนั้น

แม้ว่าเศร้าโศกเสียใจกับการจากไปของสามีแค่ไหนก็ตาม เอมมาก็ยังมีสติพอจะตระหนักดีถึงหน้าที่ที่แม่ม่ายพึงกระทำไม่ให้ชาวบ้านติฉินนินทาเอาได้

หลังจากจัดงานศพของเขอย่างสมเกียรติ ไม่มากไม่น้อยเกินฐานะ เธอก็ครอบครองบ้านเล็กๆต่อไปในฐานะหัวหน้าครอบครัว คล้ายไม่มีอะไรเกิดขึ้น ไม่เอาแต่โศกาอาดูร เพราะชาวอังกฤษยุคนั้นถือว่าแม่ม่ายมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบบ้านและดูแลลูก ๆ ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง จะมัวร้องไห้คร่ำครวญตีอกชกหัวอยู่ไม่ได้ แต่เธอแสดงออกถึงความเศร้าโศกอย่างเหมาะสมด้วยการแต่งกายชุดดำไว้ทุกข์ตลอดปีแรกที่เจมส์จากไป และพอปีที่สองก็เลือกแต่งสีดำขลิบ ๆ อย่างที่เหมาะสมกับหญิงผู้ใหญ่อย่างเธอ

ชาวบ้านในหมู่บ้านลองสต็อกยกยอมรับว่าคุณนายเบอร์เน็ตต์เป็นแม่ม่ายที่น่านับถือ ทำให้เอมมาภูมิใจไม่น้อยที่ทำตัวได้ถูกต้องในทุกสถานการณ์

อย่างที่สองของความรับผิดชอบ คือจะต้องส่งบุตรสาว

ทั้งสองคนให้ชั้นฝั่งสมรสไปให้หมดห่วง

มรณกรรมของพ่อเป็นสัญญาณเตือนไม่ให้ประมาท ว่าแม่อาจจะติดตามไปเฝ้าพระผู้เป็นเจ้าในอีกไม่กี่ปีก็ได้ หญิงสาวโสดสองคนยอมดำเนินชีวิตอยู่ลำบาก ถ้าไม่มีรายได้เลี้ยงตัว

สังคมเกือบจะไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงชั้นกลางมีอาชีพเลี้ยงตัวเอง เว้นแต่เป็นผู้หญิงชาวบ้านที่ทำงานหนักในทุ่งนา หรือไม่ก็เป็นคนงานโรงงาน แต่พอลิสกับแคธรินไม่ใช่คนระดับล่างพอจะทำเช่นนั้น ถ้าเป็นลูกชายก็หมดปัญหา เขาย่อมประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเองได้ตั้งแต่จบจากโรงเรียนอยู่แล้ว

รายได้ที่พ่อทำมาหาเลี้ยงครอบครัวหมดไป เหลือแต่เงินเก็บเล็กๆ น้อยๆ โดยไม่มีหนี้สิน โชคดีที่บ้านเล็กๆ ในหมู่บ้านลองสต็อกที่อยู่กันนี้เป็นทรัพย์สินส่วนตัว ไม่ได้เช่า ทำให้เอมมาไม่ถึงกับหมดสิ้นหนทางในการดำรงชีวิตเสียทีเดียว แต่เธอก็เห็นความจำเป็นว่า ถ้าพอลิสและแคธรินได้แต่งงานไป ก็หมดห่วง เธอจะได้มีเวลาพอจะอุทิศชีวิตบั้นปลายให้กับการกุศลในหมู่บ้าน ช่วยภรรยาท่านสาธุคุณของวัดรับบริจาคเสื้อผ้าและของใช้เก่าๆ เพื่อมาซ่อมแซมบริจาคให้คนจนๆ และเด็กกำพร้าอย่างที่เคยทำบ้างเล็กๆ น้อยๆ ก่อนหน้านั้นและชอบงานนี้มาก

เจมส์มีเงินน้อยนิดที่เขาเตรียมไว้ให้พอลิสกับแคธรินเป็นสินส่วนตัว เมื่อถึงเวลาออกเรือนไป เอมมามีเครื่องเรือนที่นำติดตัวมาจากบ้านเดิมตอนเธอแต่งงาน เธอตั้งใจว่าจะมอบเครื่องเรือนเป็นสมบัติของพอลิส ในฐานะลูกสาวคนโต

เอมมารู้สึกว่า โชคดีมากที่พอลิสพบผู้ชายดี ๆ อย่างจอห์น เลสเตอร์ เขาไม่ได้คิดหุยมหิมนเลย่ว่าพอลิสมีทรัพย์สินติดตัวมาเข้าประตูวิวาห์มากนักน้อยแค่นั้น ขอแต่ให้เธอเป็นแม่บ้านแม่เรือน

และจะเป็นแม่ที่ดีของลูกๆ เขาในอนาคตก็พอแล้ว ทำให้เอมมา ยินดีต้อนรับว่าที่ลูกเขยของเธอ เหมือนเขาเป็นลูกชายคนใหม่ของเธอทีเดียว

จอนห์ตกลงแล้วว่าเมื่อแต่งงาน เขาจะพาพอลสันไปอยู่ในเมือง แต่เธอก็จะมาเยี่ยมแม่ได้บางครั้งบางครั้งตามต้องการ ตอนนั้นก็เหลือแต่แคธรินคนเดียว

ถึงแม้ว่าเอมมาไม่เคยยอมรับว่าเธอลำเอียงรักลูกคนไหนเป็นพิเศษ แต่เธอก็ยอมรับว่าเธอเป็นห่วงเป็นใยลูกสาวคนเล็กมากกว่าลูกสาวคนโต เธอมีเหตุผลที่ดีกับตัวเองว่า

‘พอลสันเป็นผู้ใหญ่ ความคิดอ่านรอบคอบสุขุมกว่าแคธริน แคธรินเป็นเด็กชอบคิดฝันอะไรโหลดโผน ไม่โตเป็นผู้ใหญ่สักที แม่ถึงต้องคอยเป็นห่วง’

พอลสันแต่งงานไปก็นับว่าหมดห่วง แต่แคธรินนี่นะสิ จะอยู่ได้อย่างไรกับความคิดแผลงๆ ดีอรัน อย่างที่เคยได้ยินหลุดปาก พูดออกมากับพี่สาว

“เรื่องอะไรฉันจะอยากแต่งงาน เพื่อไปทำอาหารสามมื้อ แล้วก็ซุนถุงเท้าให้สามีกับลูกๆ เท่านั้นนะหรือ”

เอมมาปลอบใจตัวเองว่าแคธรินพูดไปตามประสาเด็ก เมื่อไรพี่สาวแต่งงานไปแล้วตัวเองต้องอยู่คนเดียว ก็คงจะนึกอยากออกเรือนขึ้นมาบ้าง ข้อสำคัญ ตอนนี้ชายหนุ่มดีๆ ในหมู่บ้านก็ยังไม่เห็นมีজনคนเดียว ยังไม่ชอบใครก็ดีแล้ว

แต่เมื่อรู้จากปากลูกสาวว่า นายทหารหนุ่ม ร้อยโทอาร์เธอร์ ลินลีย์ ขอแต่งงานด้วย เอมมาก็รู้สึกราวกับว่าพระเจ้าเป็นเจ้า ทรงหาทางออกให้เธอแล้วอย่างสมบูรณ์

แคธรินตื่นขึ้นในตอนเช้าตรู่ เมื่อลำแสงอ่อนๆ รางกายผ่านหน้าต่างกระจกเข้ามาถึงเตียงนอนอย่างทุกเช้า

ห้องนอนของแคธรินอยู่บนชั้นใต้หลังคามุงด้วยหญ้าแห้งชันทนาปีกของกระท่อมฉาบปูนขรุขระสีเขียว แซมด้วยไม้ซุงผ่าซีกสีเข้ม สร้างตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ ๑๖ แล้วดัดแปลงมาเรื่อยให้สบายเหมาะกับยุคสมัย มันเป็นแบบบ้านที่เห็นกันอยู่เกลื่อนตาในลองสต็อก สลับกับบ้านอิฐสีแดงงามๆ แบบแซมป์เชียร์จำนวนน้อยที่สร้างขึ้นในสมัยหลัง มีกำแพงหินเตี้ยๆ เก่าแก่สักหรือกัณอยู่ด้านหน้าขนาบไปกับตัวบ้าน แต่ก็ดูสดใสด้วยมวลกุหลาบแข่งกันออกดอกดกสลับอยู่ในหลังกำแพง กุหลาบเลื้อยสีแดงสดพาดพันขึ้นมาจากบันไดหน้าต่างห้องนอนของแคธริน สีสนั่นมีชีวิตจิตใจนั้นตัดกับถนนสีเทาหม่นแล่นผ่านหน้าบ้าน แล้วเลี้ยวหายไปตรงโค้งถนน

จากหน้าต่าง แคธรินมองเห็นไร่ถึงสายสีเงินของแม่น้ำเทสต์ที่ไหลผ่านหมู่บ้าน มันเป็นสายน้ำงดงาม อุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลาเทราต์ เพิ่มความน่าประทับใจให้หมู่บ้านเล็กๆ สงบเงียบแห่งนี้น่ามาก แต่พร้อมกันนั้น ก็ให้บรรยากาศของความสงบนิ่งไม่เปลี่ยนแปลง เหมือนจะยืนยงอยู่ชั่วกาลนาน ไม่มีสิ่งใดผันแปร แม้แต่เหล่าดอกกุหลาบเลื้อยข้างหน้าต่าง และกุหลาบในสวนเล็กๆ ติดกับบ้าน เมื่อเธอลดสายตามองต่ำลงมามอง มันสวยสดอยู่ทุกฤดูร้อน ตั้งแต่เธอจำความได้

แคธรินใจหายวาบลึก...ไม่ว่าจะเป็นความตกใจหรือเสียใจเมื่อบอกตัวเองว่า...ปีนี้อาจจะเป็นฤดูร้อนปีสุดท้ายที่เธอมีโอกาสมองผ่านหน้าต่างห้องนอน ชมทิวทัศน์ที่คุ้นตาของลองสต็อกก็เป็นได้

อีกสองวันเธอจะเข้าสู่พิธีสมรสกับอาร์เธอร์ ลินลีย์ แล้ว
เดินทางไปตะวันออกกับเขา

เวลาผ่านมาไม่ถึงสองเดือน นับแต่วันแรกที่เธอพบหน้า
นายทหารหนุ่ม

แคธรินเก็บเรื่องที่อาร์เธอร์ขอแต่งงานกับเธอเป็นความลับ
ได้อย่างสนิทตลอดเวลาที่พำนักในบ้านของคุณลุง จนกระทั่ง
วันรุ่งขึ้นจึงเดินทางกลับบ้านที่หมู่บ้านลองสต็อก พร้อมกับแม่
และพี่สาว ส่วนอาร์เธอร์ก็กลับไปลอนดอน

เธอไม่ได้ตกปากรับคำชายหนุ่มว่าจะแต่งงานหรือไม่แต่งงานกับ
เขา เพราะสับสนจนคิดอะไรไม่ออกเลยในตอนนั้น ขนาดล่วงมา
อีกหลายวัน จนได้รับจดหมายรับเข้าจากอาร์เธอร์ให้เธอตัดสินใจ
เธอก็ยังหาคำตอบไม่ได้อยู่ดี เพราะเธอคิดเพียงแค่ว่า อย่างมาก
อาร์เธอร์ก็สารภาพรักกับเธอ ให้เธอตื่นเต้นระทึกใจ ส่วนเรื่อง
แต่งงานนั้น...เป็นเรื่องไกลเกินไปที่จะรับปากกันในครั้งแรกที่รู้จัก

ตลอดสัปดาห์นั้น แคธรินทบทวนความเป็นไปได้ ที่เธอควร
จะแต่งงานหรือไม่แต่งงานกับนายทหารหนุ่มคนนี้ แล้วก็พบว่า...มัน
เป็นไปได้มากทีเดียวที่เธอจะแต่งงานกับเขา

อย่างแรกที่เธอชอบ คือเธอจะได้ออกจากโลกแคบๆ ใน
หมู่บ้านได้อย่างถูกต้องตามธรรมเนียมประเพณี ไม่มีใคร
ว่ากล่าวได้

อย่างที่สองที่เธอชอบมากกว่านี้ ก็คือจะได้ไปเห็นดินแดน
ที่เธอไม่มีโอกาสรู้จักมาก่อน จะเป็นอินเดียหรือจีน หรือประเทศ
อะไรอีกหลายประเทศที่อาร์เธอร์เล่าให้ฟัง...ก็ช่างเถอะ ไม่สำคัญ
หรอกว่าประเทศไหน ขอแต่เพียงให้รู้สึกได้ว่าเธอได้ไปสัมผัสถึง
สุดขอบฟ้าก็พอแล้ว

แล้วอย่างทีสามละ เธอชอบอาร์เธอร์ ลินลีย์ หรือเปล่า
ถ้าจะต้องครองคู่กับเขาตลอดชีวิตของเธอ

ข้อนี้แคธรินยังตอบไม่ได้ แม้รู้สึกว่าเขาเป็นคนสนุกสนาน
น่าคบ มีรอยยิ้มสดชื่นในดวงตาสีน้ำตาล และเรือนกายผึ่งผาย
แบบทหาร ดูกระปรี้กระเปร่าผุดไปจากชายหนุ่มอื่นๆ ที่เธอเคยเจอ
ผู้ชายเหล่านั้นมักจะมีบุคลิกขรึมๆ เงียบๆ หงอยๆ เหมือนว่าที่
พี่เขยของเธอนี้แหละ แต่เธอเพิ่งเห็นอาร์เธอร์เพียงครั้งเดียว
เร็วเกินกว่าจะตัดสินใจว่าเขาเป็นคนอย่างไร

ในที่สุด แคธรินไม่มีทางอื่นนอกจากจะเล่าให้แม่และพี่สาว
ฟัง ถึงอย่างไรเธอก็ถ่วงเวลานานกว่านี้ไม่ได้อยู่ดี อาร์เธอร์ต้องการ
คำตอบจากเธอ ไม่ว่าจะเป็นรับหรือปฏิเสธ

แม่ของเธอดีใจ แม้พยายามซ่อนไว้ แต่แคธรินก็ดูออก

แน่ละ เอมมาปลื้มใจมาก

ไม่น่าเชื่อเลย คุณป้ามาเบลสุดส่าห์จัดงานน้ำชาให้ลูกสาว
คนเล็ก เพื่อจะมีโอกาสพบคู่ แต่แล้วคนที่คว่ำขันชนะไปกลับเป็น
แคธริน ซึ่งไปร่วมงานโดยไม่รู้ชื่อไหนชื่อไหนเรื่องนี้สักนิด นึกว่า
เป็นการชุมนุมพบญาติอย่างธรรมดา

“เชิญเขามาที่บ้านนี่สิ แคธริน แม่คิดว่าเขาควรจะมา
ทำความรู้จักกับครอบครัวของเรา”

“หนูยังไม่ได้รับปากว่าจะแต่งงานกับเขาเลยคะ แม่” แคธริน
ตอบ เสียงอึดอัดในใจ “หนูไม่รู้จะพูดยังไงลูก”

“แต่เธอจะมัวลังเลอยู่ตลอดไปยังงี้ไม่ได้นะ” พอลสั่นตึง
ด้วยเสียงเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ “ตอบไปสิ จะตกลงหรือไม่ตกลงก็ว่า
ไปเลย เขากำลังรอกอยู่ พี่เองก็ไม่เห็นเสียหายถ้าเธอจะให้คำตอบ
ว่าเธอจะเอาอย่างไรกันแน่”

แคธรีนเหลียวมามองพี่สาว นัยน์ตากลมสีฟ้าเบิกกว้างขึ้น ด้วยแววกังวลงหน้า

“ก็ฉันไม่รู้จะตอบยังงี้ ถ้ารู้ก็คงไม่มาปรึกษาแม่กับพี่ยังงี้หรอก คงบอกเขาเสียนานแล้ว”

“หวังว่าเธอคงไม่โง่พอจะปฏิเสธเขาไปดีๆ” พอลลีนทำเสียงอย่างผู้ใหญ่ที่รู้อะไรดีกว่าเด็ก “ผู้ชายดีๆ หายากจะตายเท่าที่พบในงาน ก็รู้สึกว่าเขาก็เป็นคนดี หน้าตาดี มีงานมีการทำมันคง คงไม่มีพิษภัยอะไร ถึงแม้ว่าจะจู้โจมเร็วไปหน่อยก็เถอะ”

“เขาบอกว่าเขาจะต้องกลับไปอินเดีย หรือไม่ก็ในประเทศไกลกว่านั้น” เอมมาเอ่ยอย่างครุ่นคิด ความชื่นบานจางหายไปจากน้ำเสียงบ้าง “หนูไม่กลัวว่าหนูจะต้องจากบ้านเกิดเมืองนอนไปอยู่ไกลมากไปหน่อยหรือจ๊ะ”

“ไม่หรอกค่ะ” แคธรีนตอบทันที “หนูไม่กลัว”

ไม่มีอะไรน่ากลัวมากไปกว่าต้องอยู่ใน ‘บ้านเกิดเมืองนอน ’ โดยเฉพาะในหมู่บ้านลองสต็อกไปจนตาย

ก่อนหน้านี้เธอยังมีพี่สาวไว้พูดคุยเป็นเพื่อนให้หายเหงาบ้าง แต่พอลลีนก็จะแต่งงานแล้วย้ายไปอยู่อีกเมืองที่สามีทำงานอยู่ ไม่มีโอกาสจะกลับมาบ้านอีกแล้ว อย่างดีก็มาเยี่ยมในวันคริสต์มาส เพื่อนสาว ๆ ของแคธรีนก็พอมืออยู่บ้าง แต่อีกไม่นานพวกนี้ก็จะแต่งงานไปทีละคนสองคนจนหมด กับหนุ่ม ๆ ในเมืองเดียวกันหรือใกล้ ๆ กันนี้ละ ไม่แปลกไปจากนี้หรอก

ถ้าหากว่าเธอไม่ตกลงปลงใจกับอาร์เธอร์ เธอก็คงมีชะตากรรมไม่ต่างอะไรกับผู้หญิงพวกนี้

แล้วถ้าหากว่าแต่งงานกับอาร์เธอร์ เธอจะหนีพ้นการ

ทำอาหาร ชักผ้าดูแลบ้าน เลี้ยงลูก ยังงั้นหรือ...ก็เปล่าทั้งสิ้น เธอก็ต้องไปเป็นแม่บ้านให้เขาเหมือนภรรยาที่ดีทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

แต่อย่างน้อย...เธอก็ยังเห็นชีวิตที่กว้างไกลกว่ามณฑล
แสมป์เซียร์ละนะ!

อาร์เธอร์เดินทางจากลอนดอนมาหาแคธรีนทันทีที่ได้รับ
จดหมายตอบจากเธอ

แคธรีนเลือกถ้อยคำอย่างระมัดระวังในจดหมายตอบ เธอ
ไม่ได้พลีลาตอบรับ แต่เธอก็บอกเป็นนัยอย่างสุภาพว่าเธอ
รู้สึกเป็นเกียรติที่เขามอบข้อเสนอมให้เธอ เธอจึงขอเชิญเขามา
เป็นแขกที่บ้านในวันสุดสัปดาห์ พอเขียนเสร็จแล้วเธอก็ส่งให้แม่
อ่านว่าใช้ได้หรือยัง

“สุภาพดีแล้วละจ๊ะ” แม่ตอบลูกสาวคนเล็กอย่างพอใจ “แม่
จะจัดห้องชั้นล่างให้เป็นห้องพักของเขา”

การเชิญแขกมาพักที่บ้านทำได้โดยไม่น่าเกลียด เพราะ
อาร์เธอร์กำลังจะมาเป็นญาติคนหนึ่งของครอบครัว จะมีก็แต่
ขลุ่ยหลักเรื่องที่พัก เพราะไม่มีห้องว่างเตรียมไว้สำหรับญาติมิตร
ที่มาพัก ห้องนอนสองห้องชั้นบนในห้องใต้หลังคาเป็นห้องของ
พอลลีนและแคธรีน พ่อกับแม่นอนในห้องนอนใหญ่ชั้นล่าง แต่
ในเมื่อแขกมาพักเป็นชายหนุ่ม จะให้เขาขึ้นไปพักในห้องชั้นบน
ห้องใดห้องหนึ่งก็ไม่เหมาะ เอมมาก็เลยสละห้องนอนของเธอ
ให้เขาเสียเอง แล้วขึ้นไปนอนในห้องของแคธรีน ให้ลูกสาวคนเล็ก
ไปนอนกับพี่สาวแทน

ชาวบ้านลองสต็อกรู้จักกันดีตั้งแต่หัวจนท้ายหมู่บ้าน ชีวิต

ราบเรียบเงียบสงบทำให้พวกผู้หญิงนิยมการสอดส่อง คอยจ้องความเป็นไปของเพื่อนบ้านเพื่อเพิ่มรสชาติของชีวิตประจำวัน ดังนั้น เมื่อชายหนุ่มแปลกหน้า รูปร่าง และผิวคล้ำแดดแปลกตา เดินทางมาถึงแทบว่ายังไม่ทันถึงประตูบ้านของแม่ม่ายเบอร์เนตต์ คนในหมู่บ้านก็ดูเหมือนจะรู้จักกันทั่ว

แม่ม่ายเอมมาประจักษ์ดีถึงพิษสงของการซุบซิบนินทา สำหรับคนเคร่งศีลธรรมอย่างเธอ สิ่งนี้ทำให้เธอประสาทเสียมากกว่าที่ควรจะเป็น เธอจะเที่ยวประกาศให้ใครต่อใครรู้ล่วงหน้าว่าอาร์เธอร์ ลินลีย์ สมัครมาเป็นลูกเขยเธอก่อนที่จะตกลงปลงใจถึงขั้นกำหนดวันวิวาห์ก็ไม่ได้ เพื่อเกิดเรื่องผ่นแปรไปอย่างไม่คาดคิด จะยิ่งอับอายขายหน้าหนักขึ้น เธอก็เลยทำสิ่งที่คิดว่าเป็นการป้องกันเกียรติยศลูกสาวอย่างเหมาะสมที่สุด คือไม่ปล่อยให้แคธรินมีโอกาสอยู่ตามลำพังกับอาร์เธอร์เลยแม้แต่จิตใจเดียว ตลอดสองวันที่เขามาพักที่บ้านของเธอ

แน่ละ อาร์เธอร์อึดอัด เพราะเขาอยากพบแคธรินตามลำพัง แต่เขาก็ไม่มีโอกาส เวลาที่กระชั้นเข้ามาทุกที เขาก็เลยจำต้องขอแต่งงานกับเธอต่อหน้าแม่ของเธอนั่นเอง ถือว่าเป็นเพียงการยั่วให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้อีกครั้งหลังจากเขาบอกความในใจมาแล้วตั้งแต่ครั้งแรกที่เจอกัน

หลังจากนั้นอาร์เธอร์ก็ต้องกลับไปลอนดอน เพื่อเตรียมตัวสำหรับการแต่งงาน และการเดินทางไปตะวันออกในเวลาอีกเพียงเดือนกว่า ๆ เท่านั้น

ส่วนแคธรินก็ต้องร่นวายุกับการเตรียมตัวแต่งงาน กลายเป็นว่าเธอต้องเข้าประตูวิวาห์ก่อนพี่สาวเสียอีก พอคลีนเลยต้องวางมือเรื่องของตัวเองเอาไว้ชั่วคราว แล้วมาช่วยน้องสาวเตรียม

ข้าวของและเสื้อผ้าที่จะต้องใช้หลังสมรส

อาร์เธอร์เขียนจดหมายส่งข่าวถึงแคธรีน ก่อนจะเดินทาง
มาหาเธออีกครั้งตอนปลายเดือน

...ผมมีข่าวดี คราวนี้ผมตัดสินใจว่าจะไม่กลับไปอินเดีย
อีกแล้ว เพราะมีกำหนดจะไปทำงานในพระราชอาณาจักรสยาม
นายทหารคนหนึ่งชื่อร้อยเอกโธมัส นอกซ์^๓ ลาออกจากราชการ
ทหารแล้วและได้รับการว่าจ้างจากกษัตริย์องค์ที่สองของราช-
อาณาจักรสยาม ให้ไปฝึกทหารแบบอังกฤษให้กองทหารของ
พระองค์ นอกซ์ส่งข่าวมาบอกพรรคพวกที่อังกฤษว่าต้องการ
ผู้ช่วย ผมแจ้งความจำนงว่าจะไป ก็เลยส่งใบลาออกจากกอง
ทหารที่อินเดียผ่านทางกระทรวงกลาโหม พอดีทางกระทรวง
การต่างประเทศมีกำหนดเชิญพระราชสาส์นจากสมเด็จพระบรม
ราชินีนาถไปให้เซอร์จอห์น บาวริง เจ้าเมืองฮ่องกงเป็นทูต นำไป
เจริญสัมพันธไมตรีกับสยาม มีเรือออกไปตอนต้นเดือนหน้า
เราคงจะต้องเร่งวันแต่งงานให้เร็วขึ้นกว่าเก่า หวังว่าคุณคง
เตรียมตัวทัน

“ແ່แล้ว” แคธรีนร้อง ลูกพรวด ถือจดหมายวิ่งไปหาแม่
และพี่สาว “แม่คะ หนูจะทำยังงีดี อาร์เธอร์บอกว่าต้องเร่งวัน
แต่งงานเร็วขึ้น”

^๓ร้อยเอกโธมัส นอกซ์ ที่ว่านี้ ผมไปค้นคว้าได้ความมาว่า ในตอนต้นรัชกาล
ที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจ้างมาเป็นครูฝึกหัดทหารวังหน้า ต่อมา
คือกงสุลเยเนอรัลของอังกฤษในกรุงเทพฯ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์จากอังกฤษ เป็น
เซอร์โธมัส นอกซ์-อสนี

สำหรับเอมมา ลูกสาวแต่งงานเร็วขึ้นกว่าเดิมสักหนึ่งหรือสองสัปดาห์ก็ไม่เห็นต้องวิตกตรงไหน ขอแต่ให้นัดหมายกับท่านสาธุคุณให้เตรียมพิธีในโบสถ์กับเชิญญาติพี่น้องให้ทันก็พอแล้ว แต่ว่าพอลิ้นกลับหัวเรื่องเสื้อผ้านางสาว กลัวว่าแคธรินจะเย็บเสื้อแต่งงานไม่ทัน

“เอางี้ล่ะ ตอนนี้เธอไม่ต้องทำงานบ้านอะไรทั้งนั้น พี่จะทำเอง เธอกับแม่ช่วยกันเย็บเสื้อแต่งงานให้เสร็จก็แล้วกัน”

ข่าวดีของอาร์เธอร์ทำให้แคธรินต้องอดหลับอดนอนเย็บเสื้อวิวาห์ให้ทันวันงาน เธอไม่รำรวยพอจะจ้างช่างมาตัดเสื้อวิวาห์และซื้อสำคัญ ไม่ฟุ่มเฟือยพอจะตัดเสื้อแสนสวยเอาไว้สวมคนเดียวแล้วเก็บลงหีบตลอดชีวิต

ชุดวิวาห์ของเธอก็เลยไม่ใช่เสื้อลูกไม้ขาว ประกอบผ้าแพรหรือผ้าโปร่งยาวหลายสิบเมตรอย่างที่พวกเจ้าสาวรวยๆ เขามีกัน แต่ว่าเป็นเสื้อกระโปรงผ้าป่านมัสลินสีครีม ซึ่งอาจจะนำมาใช้ได้ในอีกหลายโอกาส แคธรินเลือกผ้าเนื้อบาง เพราะอาร์เธอร์บอกว่าเธอไม่ต้องชนเสื้อผ้าหนาๆ ไปให้หนักหีบเสื้อผ้า เว้นแต่ผ้าคลุมไหล่ไหมพรมสำหรับลมแรงเวลาอยู่กลางแจ้งทะเล เขารู้มาว่าประเทศสยามอากาศร้อนจัดอยู่ตลอดปี วันที่อากาศเย็นที่สุดของสยามยังร้อนกว่าวันที่อากาศร้อนที่สุดของลอนดอนด้วยซ้ำไป

หลังจากอดหลับอดนอนเย็บเสื้ออยู่หลายสัปดาห์ ตอนนี้เสื้อก็เสร็จแล้ว แขนวนอยู่ในห้อง สวมทับอยู่บนครีโนลิน หรือกระโปรงชั้นในสุดโก้ ซึ่งเป็นแฟชั่นของผู้หญิงอังกฤษในทศวรรษนี้

เอมมาเปิดหีบหยิบผ้าคลุมผมเจ้าสาวทำด้วยลูกไม้โปร่งบางเก็บรักษาไว้อย่างดีตั้งแต่สมัยยายของเธอ มาเพื่อคลุมผมสีทองของแคธรินในโอกาสพิเศษนี้ด้วย นอกจากนี้ยังให้ยืมเข็มกลัดไข่มุก

มากลัดที่คอเสื้อ ซึ่งร้อยด้วยริบบิ้นสีฟ้า เพื่อให้ครบตามคำโบราณที่ว่า เจ้าสาวจะต้องมีของเก่า ของใหม่ ของขอยืม และของสีฟ้า แต่งให้ครบในวันวิวาห์

“ผ้าคลุมผมเป็นของเก่า เสื้อแต่งงานเป็นของใหม่ของหนู เข็มกลัดเป็นของขอยืม แล้วริบบิ้นก็สีฟ้า ครบตามที่โบราณเขาว่าไว้” เอมมาบอกลูกสาวด้วยความพอใจ “อย่างน้อย ถึงหนูต้องไปอยู่ต่างประเทศ หนูก็ได้ชื่อว่าทำถูกต้องตามธรรมเนียมทุกอย่าง”

ความตื่นเต้นฉุกฉะกุกของการเตรียมตัว ทำให้แคธรีนไม่มีเวลาจะนึกถึงเรื่องอื่น แม้แต่การทำความคุ้นเคยกับเจ้าบ่าวของเธอ อาร์เธอร์ก็ต้องเตรียมตัวพร้อมสำหรับการเดินทางเช่นกัน เขากับเธอจะต้องรอนแรมไปในทะเลเป็นเวลาหลายเดือน จึงจะถึงจุดหมาย

แคธรีนตื่นจากความคิดคำนึง เมื่อมีเสียงเคาะประตู พลลั่นร้องเรียกเข้ามา

“แคธรีน ตื่นหรือยัง สายแล้ว วันนี้เธอจะต้องไปหามิสซิสริกที่โบสถ์นะ”

“จะออกไปเดี๋ยวนี้ละจ๊ะ”

แคธรีนเพิ่งนึกได้ มิสซิสริกก็คือภรรยาท่านสาธุคุณประจำโบสถ์ สนิทกับแคธรีนดี เพราะเมื่อก่อนเป็นครูสอนหนังสือให้เด็กผู้หญิงในหมู่บ้านเกือบทุกคน เธอรับบริจาคเสื้อผ้าเก่าๆ เพื่อนำไปให้คนยากจนและเด็กกำพร้า แคธรีนมีเสื้อกระโปรงสักหลาดตัวเก่าที่ไม่จำเป็นอีกแล้วสำหรับเธอ และเสื้อผ้าเก่าๆ สมัยยังเด็กอีกสองสามตัวที่ไปพบในห้องเก็บของ เธอจะนำไปบริจาควันนี้ แล้วพูดกันถึงรายละเอียดในพิธีแต่งงานด้วย

หลังอาหารเช้า แคธรินก็หอบเสื้อผ้าออกจากบ้าน ตรงไปที่โบสถ์ซึ่งห่างออกไปอีกสองถนน

“รีบกลับมาซะ” พอลสิ้นร้องไล่หลังไป “อาร์เธอร์จะมาถึงตอนบ่าย พี่ไม่อยากให้เขามาถึงบ้านแล้วเธอมัวเผลอยืนข้างนอก”

อาร์เธอร์จะมาค้างล่วงหน้าก่อนถึงวันแต่งงาน เขาไม่อยากรีบร้อนกระหืดกระหอบมาถึงเอาในวันแต่ง เพราะการเดินทางระหว่างเมืองไม่ว่าจะด้วยรถไฟหรือรถม้าโดยสารนั้นเขาแน่ใจไม่ได้ แม้ว่ารถไฟค่อนข้างแน่นนอนกว่ารถม้าโดยสาร แต่อีกอย่างหนึ่งเขาอยากพบหน้าเจ้าสาวของเขาก่อนวันแต่งงาน จนป่านนี้เธอกับเขายังไม่ได้มีโอกาสจะพูดจาประสานรักกันสักครั้งเดียว

คนในหมู่บ้านรู้จักกันทั่วแล้วว่าแคธรินจะแต่งงาน เป็นงานแต่งงานเจียบๆ แต่ก็ถูกต้องตามประเพณี และพอเหมาะพอควรกับฐานะ ทุกคนที่เธอพบจึงยิ้มแย้ม กล่าวอวยชัยให้พรเธออย่างเต็มอกเต็มใจ

เมื่อไปถึงโบสถ์ ปรากฏว่ามีสซิสริกก็ไม่อยู่ ออกไปตามหมอบในหมู่บ้านมาดูอาการทอมมี่ ลูกชายคนเล็กซึ่งป่วยไข้นอนจมอยู่มีแต่โรส ลูกสาวคนโตวัยไล่เลี่ยกับแคธรินประคองประหม่น้องชาย แคธรินก็เลยเยยมใช้ทอมมี่ เล่านิทานให้เขาฟังเพื่อให้หลับเร็วๆ ได้ไม่เผลอแง จนกระทั่งภรรยาท่านสาธุคุณกลับมาพร้อมกับหมอบ

เธอมอบเสื้อผ้าให้ ตกลงนัดแนะกันเรื่องซ้อมพิธีในโบสถ์ในวันรุ่งขึ้น แล้วก็ตกลงกันเรื่องเพลงที่มิสซิสริกจะเล่นออร์แกนให้ด้วย กว่าที่จะกลับมาถึงบ้าน ก็ถึงเวลาอาหารกลางวันพอดี

ตอนบ่าย อาร์เธอร์ก็มาถึง

ในเมื่อจะแต่งงานกันอยู่แล้ว แม้จึงไม่ได้ขัดข้องอะไรที่แคธรินจะสนทนาวงเวียนตามลำพังกับชายหนุ่ม ตลอดจนไปเดินเล่น

กับเขาที่ริมแม่น้ำเทสต์ในตอนเย็น พอลสืบทอดแม่เป็นคนทำอาหารมือเย็นเสียเอง เพื่อให้แคธรินได้มีเวลาใกล้ชิดอยู่กับคู่หมั้นของเธอ

แคธรินเป็นคนชอบอยู่นอกบ้านตั้งแต่ตอนเธอเล็ก ๆ แล้ว

ไม่ว่าจะเป็นการช่วยพ่อพรวนดินในสวนดอกไม้ ไปซื้อของในร้านชำ หรือแม้แต่ตามพ่อไปตกปลาซึ่งเป็นเรื่องของเด็กผู้ชาย เธอก็ชอบทำ เธอเกลียดการนั่งเย็บผ้าหรือถักไหมพรมอยู่หน้าเตาผิง อย่างที่พอลสืบทอดอยู่ได้วันละหลายๆ ชั่วโมง แม้ว่าเธอทำการฝีมือได้ดีไม่แพ้พี่สาวก็ตาม

ความสุขอีกอย่างหนึ่งของแคธรินคือการไปเดินเล่นริมแม่น้ำเทสต์ ตรงท้ายหมู่บ้าน ตรงส่วนที่เป็นพื้นหญ้าเขียวสดในฤดูร้อน มองเห็นรั้วไม้สีขาวเล็กๆ กันอยู่ทางฝั่งตรงข้าม และยอดโบสถ์แหลมผุดพ้นสุมทุมพุ่มไม้ขึ้นมา วันนี้เป็นครั้งแรกที่มีชายหนุ่มเดินเคียงข้างฉันคนรัก แคธรินมีทั้งความชื่นบานระคนอยู่กับความขัดเขินในส่วนลึก

เธอกำลังจะแต่งงานกับเชาเมะรินนี่ แต่ก็ยังแทบจะไม่รู้เรื่องอะไรเกี่ยวกับตัวเขาเลย นอกจากว่าบิดามารดาของอาร์เธอร์ถึงแก่กรรมไปแล้ว เขามีพี่ชายคนเดียวอยู่ในลอนดอน มีฐานะมั่งคั่ง และกำลังจะเดินทางมาร่วมงานวิวาห์ของน้องชาย

“คุณอยากรู้อะไรเกี่ยวกับตัวฉันบ้างไหมคะ”

ในที่สุด เธอก็ตัดสินใจเริ่มต้นด้วยประโยคกลาง ๆ ฟังสุภาพดีกว่าจะขยายความตรง ๆ ว่า ในเมื่อเราจะแต่งงานกันอยู่แล้วก็น่าจะรู้จักกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

อาร์เธอร์ยิ้มให้เธอ เขาสูงหกฟุต แคธรินสูงเพียงห้าฟุตสามนิ้ว เธอต้องเงยหน้าขึ้นมองเขา ก็เห็นนัยน์ตาสีน้ำตาลเป็น

ประกายระยับเหมือนครั้งแรกที่พบกัน

“ผมรู้แต่ที่ผมรักคุณตั้งแต่ครั้งแรกที่พบกัน ก็พอแล้ว”

แคธรินควรจะเอียงอาย แต่เธอก็กลับนึกขึ้นคำตอบของชายหนุ่ม อาร์เธอร์พูดเรื่องอื่นไม่เป็นหรือยังไฉน

“คุณชอบเดินเล่นไหมคะ ฉันชอบมาเดินเล่น หรือไม่ก็อ่านหนังสือที่นี่ทุกวันเลยละค่ะ”

อาร์เธอร์นึกพิศวงกับคำบอกเล่าของหญิงสาว

“คุณชอบอ่านหนังสือด้วยหรือ”

“ค่ะ ถ้าหาโอกาสอ่านได้ ท่านสาธุคุณริกท่านมีห้องสมุดเล็กๆ แต่มีหนังสือดี ๆ อยู่เยอะ ท่านเต็มใจให้ยืมทุกเวลา เสียแต่ฉันไม่ค่อยมีเวลาว่างพอจะอ่านได้เกินกว่าอาทิตย์ละเล่ม”

อาร์เธอร์ไม่ชอบอ่านหนังสือ เว้นแต่หนังสือพิมพ์ เขาทั้งหนังสือหนังหาทุกชนิดตั้งแต่พื้นโรงเรียนเป็นต้นมา ถ้าเลือกได้ อาร์เธอร์ใช้เวลาว่างไปกับกีฬาและสังสรรค์กับเพื่อนฝูงด้วยกันมากกว่าจะยอมอยู่เงียบ ๆ เงา ๆ คนเดียว

กลับมาอังกฤษคราวนี้ เขาก็ไม่เคยอยู่ติดที่พักเลยแม้แต่คืนเดียว ลอนดอนเต็มไปด้วยความบันเทิงนอกบ้านสำหรับชายหนุ่ม เกินกว่าจะขังตัวเองอยู่กับสิ่งแห่งแล้งไร้ชีวิตอย่างตัวหนังสือ

“อาทิตย์ละเล่มก็เก่งมากแล้ว ผมเองปีทั้งปียังไม่เคยจับหนังสือเลย คุณชอบอ่านหนังสืออะไร”

“ฉันชอบอ่านกวีนิพนธ์ของเชกสเปียร์ กับลอร์ดไบรอนมากที่สุดค่ะ”

สีหน้าของแคธรินสดใสขึ้นเมื่อเอ่ยถึงกวีคนโปรดของเธอ

“รองลงไปก็คือจอห์น คีตส์ บทกวีเขาแฝงความเศร้า ความผิดหวังในชีวิตจนทำให้ฉันหดหู่ทุกครั้งที่อ่าน ฉันก็เลย

ไม่ค่อยจะชอบเขาเท่าเชกสเปียร์ ฉันว่าเชกสเปียร์มองชีวิตคนได้ลึกซึ้ง รอบด้าน ไม่ได้มองว่าสุขหรือทุกข์อย่างเดียว”

อาร์เธอร์ฟังถ้อยคำของหญิงสาวผ่านหูไปเช่นเดียวกับฟังเสียงน้ำไหลรินในลำธาร คือเพลินกับความโล่งรื่นมากกว่าจะคำนึงถึงความหมาย

“คุณจะทำหนังสือติดตัวไปมั่งก็ได้ล่ะ เพราะที่อาณาจักรสยามมีพวกเรานับคนได้ ผมคิดว่าคุณจะไม่มีโอกาสสังสรรค์กับใครบ่อยนัก ถ้ามีหนังสือ คุณจะได้อะไรไม่เหงา”

แคธรินหันเหความคิดไปสู่พระราชอาณาจักรทางตะวันออกอย่างฉับไว

“เล่าเรื่องตะวันออกให้ฉันฟังมากกว่านี้ได้ไหมคะ”

แน่ละ อาร์เธอร์กระตือรือร้นเต็มใจจะเล่าถึงเรื่องที่เขารู้ดีอยู่แล้ว

เขาเล่าถึงครั้งแรกที่เดินทางไปอินเดียเมื่ออายุเพียง ๑๙ ปี ด้วยนิสสัยรักผจญภัยเกินกว่าจะยอมอยู่บ้าน แล้วดำเนินรอยทำธุรกิจค้าใบชาอย่างตระกูลของเขา เมื่อไปถึงอาร์เธอร์ก็เข้าเป็นทหารไต่เต้าขึ้นมารวดเร็วจนกระทั่งได้เป็นร้อยโท สังกัดอยู่ในกองพันทหารที่พันเอกกิลเบิร์ต เบอร์เนตต์ เป็นผู้บังคับกองพัน

อาร์เธอร์เป็นคนชอบเดินทาง เขาเคยเดินทางออกจากอินเดีย ผ่านพม่าไปจนถึงสยาม หลังจากได้ไปเห็น เขาก็บอกตัวเองว่า ถ้าหากว่าได้มาประจำทำงานที่นี่ ก็น่าจะดีกว่าอยู่อินเดีย

“เมืองหลวงของสยามเหมือนลอนดอนอยู่อย่างหนึ่ง คือมีแม่น้ำใหญ่ไหลผ่านกลาง เหมือนแม่น้ำเทมส์ไหลผ่านลอนดอน คุณเห็นคุณอาจจะชอบ บ้านช่องเขาแปลกมาก เชื่อไหมว่าเป็น

บ้านลอยน้ำ”

“เป็นยังไงคะ บ้านลอยน้ำ”

“สองปากแม่น้ำ เขาใช้ไม้ไผ่ มันเป็นท่อนไม้ที่กลวงข้างใน น้ำหนักเบาลอยน้ำได้ ผูกเป็นผืนไม้ใหญ่ๆ ติดกันแทนฐานรากของบ้าน แล้วสร้างตัวบ้านไว้บนนั้น บ้านของชาวสยาม โปร่ง เบา ให้ลมพัดผ่านได้ เขาไม่จำเป็นต้องสร้างบ้านด้วยอิฐปูนหนาทึบอย่างบ้านของเรา เพราะอากาศร้อนจัด ร้อนจนนั่งกลางแดดไม่ได้เลย แม้แต่ไต้ต้นไผ่ก็ยังร้อน”

อาร์เธอร์ชำเลื่องมองผิวสะอาดบางของแคทริน แล้วปรารภด้วยเสียงห่วงใย

“คุณจะทนความร้อนได้แค่ไหนก็ไม่รู้”

การรักษาผิวหนังและมือไว้ให้ขาวผ่อง เป็นภาระอย่างหนึ่งของหญิงสาวทุกคน เนื้อตัวส่วนอื่นๆ นั้นไม่มีปัญหา เพราะว่าซ่อนอยู่ใต้เสื้อผ้าปกคลุมมิดชิด พอลสิ้นมักจะร่นววยกับการดูแลผิวพรรณ ผิดกับแคทรินซึ่งไม่เคยอดร้อนเรื่องนี้เท่าใดนัก แล้วก็แปลก แม้ว่าชอบอยู่นอกบ้าน ผิวขาวของแคทรินก็ไม่ยักตกกระจากแสงแดด ผิดกับพอลสิ้นซึ่งต้องให้ขังตัวเองอยู่ในห้องเกือบทั้งวัน ก็ยังไม่ววยมีจุดกระจางๆ บนจมูกอยู่จนได้ ทำให้หล่อนอารมณ์เสียอยู่ทุกฤดูร้อน

แคทรินยิ้มให้ว่าที่เจ้าบ่าว รอยยิ้มของเธอบริสุทธิ์ ใส่จนอาร์เธอร์อดใจไม่อยู่ อยากจะก้มลงจูบเธอ เขารั้งเอวเธอเข้ามาใกล้ แต่พอลดีเหลือบไปเห็นชาวบ้านกลุ่มหนึ่งเดินใกล้เข้ามา ก็เลยต้องปล่อยด้วยความเสียดาย

แคทรินกำลังใจจดใจจ่อกับเรื่องที่ยีกฝ่ายหนึ่งเล่า มากกว่าจะสนใจอารมณ์ของเธอ

“ฉันไม่กลัวแสงแดดหรอกค่ะ ถึงยังงัยฉันก็คงหาหมวกใส่ได้
เล่าถึงสยามต่อดีกว่าค่ะ ชีวิตที่นั่นเป็นยังไปบ้าง”

“ชีวิตความเป็นอยู่ที่นั่นสงบน่าปลอดภัยกว่า คนสยาม
มองพวกเราเป็นตัวประหลาด ผมเดินไปไหนมาไหนจะมีเด็กวิ่ง
เกรียวกราวตามดู หัวเราะกัน ชี้กันให้ดู พวกผู้หญิงพากันแอบ
มองเราตามประตูหน้าต่าง แต่ก็เบาใจได้ว่าชาวสยามไม่ดุร้าย
พวกนี้รักสงบ เงียบๆ คุณอาจจะว่าเขาขี้เกียจด้วยซ้ำ แต่ถ้า
อยู่อินเดียละก็ คุณจะไม่มีวันรู้เลยว่าตื่นนอนขึ้นวันใดวันหนึ่ง
คนพื้นเมืองอาจจะลุกฮือขึ้นมาต่อต้านเรารอบบ้านไปหมดแล้ว
ก็ได้”

“แปลว่าสยามยอมรับการเป็นอาณานิคมหรือคะ”

“สยามยังไม่ได้เป็นอาณานิคมหรอกครับ แต่อีกไม่นาน
ก็น่าจะ...”

อาร์เธอร์ทอดเสียงอย่างใช้ความคิด แต่แล้วก็รีบพูดเหมือน
พลบโยนเธอ

“แต่ถ้าเกิดเหตุสงครามขึ้นมา คุณไม่ต้องกลัวนะ ยอดรัก
ยังงัยผมก็จะดูแลคุณให้ปลอดภัยจนได้ คุณอยู่กับผม คุณไม่ต้อง
วิตกกังวลอย่างใดทั้งสิ้น”

แคธรินไม่รู้เข้าสาวคนอื่น ๆ ในวันวิวาห์ตื่นนอนขึ้นด้วยความ
ชุ่มชื้นสดใส หรือว่าตื่นเต้นระทึกใจกันแน่ เธอรู้แต่เธอตื่นขึ้น
ในเช้าวันวิวาห์ของเธอด้วยอาการร้อนจัด ปวดระบมไปทั้งตัว
อย่างหนักเหมือนเป็นไข้

ความจริงแคธรินมีอาการครั่นเนื้อครั่นตัวมาตั้งแต่เมื่อ
บ่ายวาน ทำให้เธอไปเดินเล่นกับอาร์เธอร์ที่ริมแม่น้ำเป็นครั้งที่สอง

ได้เพียงนิดเดียว ก็ต้องขอให้เขาพากลับบ้าน อาร์เธอร์เข้าใจว่า เธออ่อนเพลียจากการเตรียมตัวหนัก ก็เลยไม่ได้สงสัยอะไรมาก เขาบอกพอลลีนให้หายาสมุนไพรมาให้ น้องสาวกินแก้อ่อนเพลีย และครั้นเนื้อครั้นตัว

“พักผ่อนให้มาก ๆ นะลูก”

แม่ของเธอกำชับด้วยความห่วงใย เมื่อเดินมาส่งถึงบันได

“แม้รู้ว่าเจ้าสาวทุกคนตื่นเต้น แล้วหนูเองก็ไม่ได้ตื่นเต้น อย่างเดียว หนูอดหลับอดนอนมาเป็นอาทิตย์ ๆ เย็บเสื้อเอเย่ จัดข้าวของลงหีบเอเย่ บางคนก็เจอบอย่างหนูนะ แทบจะป่วยไข้ ไปเลยเชียวละ”

แคธรินนอนกระสับกระส่าย เตี้ยร้อนผ่าว เตี้ยหนาวจับใจ หลับ ๆ ตื่น ๆ อยู่ทั้งคืน เธอเองก็ไม่ว่าเธอเป็นอะไร เพราะปกติ แล้วเธอเป็นคนแข็งแรง ไม่มีอาการป่วยแม้แต่หวัด

ผลก็คือ ตอนเช้าแคธรินลุกไม่ไหว ศีรษะปวดร้าวระบม พอเลื่อนตัวลงจากเตียง พื้นห้องก็หมุนคว้างเหมือนลูกข่าง จนเธอต้องทิ้งศีรษะลงบนหมอน หอบหายใจระรวยราวกับเพิ่ง ออกแรงหนักมาหยก ๆ

พอลลีนเข้ามาในห้องในอีกพักใหญ่ต่อมา เห็นน้องสาว ในสภาพนั้น หล่อนก็ร้องออกมาด้วยความตกใจ กุสีกุจเข้ามา ประคอง

“พระเจ้า! นี่น้องเป็นอะไรไป ตัวร้อนจี๋เชียว” หล่อนอุทาน เมื่อสัมผัส “ลูกไอวรีเปล่า”

แคธรินพยักหน้า แข็งใจลูกโดยมีพี่สาวพยุ่งเหมือนเป็นคนใช้ แต่พอเดินไปถึงฉากที่กั้นไว้มุมห้องสำหรับเปลี่ยนเสื้อผ้า เธอก็แทบจะทรุดตัวลงนั่งเพราะหมดแรง

พอลสิ้นจับหน้าผากน้องสาว จับเนื้อตัว แล้วเริ่มละล้าละลัง
ไม่รู้จะทำอย่างไรถูก

“พระเจ้าช่วย! เราจะทำยังไงดี” หล่อนปรารภกับตัวเอง
มากกว่าถามน้องสาว “วันนี้ใครเขาป่วยกันมั่ง เจ้าสาวต้อง
อาบน้ำ แต่งตัว แล้วไปโบสถ์ กลับมารับประทานอาหารกลางวัน
ตอนบ่ายอาร์เธอร์จะพาเธอออกเดินทางไปลอนดอน...จะเอาเวลา
ที่ไหนมาป่วย!”

“ฟีกี้...รู้รีเปล่าว่าพูดอะไรออกมา” แครรีนพิมพ์ เมื่อ
พยายามยันตัวขึ้น “ยังกะฉันสมัครใจป่วยนั้นแหละ”

ถ้าหากว่าเป็นเรื่องอื่น วันอื่น แครรีนคงหัวเราะขันความ
ประสาทเสียของพอลสิน แต่ในขณะนี้ คำพูดของพี่สาวทำให้เธอ
ตระหนักว่า เป็นหน้าที่ที่เธอจะต้องลากสังขารอ่อนเปลี้ยไปทำ
สิ่งต่างๆ ตามที่อีกฝ่ายหนึ่งพูดให้จงได้

ไม่มีอะไร...เว้นแต่ความตาย...จะหยุดยั้งแครรีนไว้จากการ
เข้าพิธีสำคัญที่สุดในชีวิตของผู้หญิง

โรสกระหืดกระหอบมาถึงบ้านของแครรีนในตอนสาย

หล่อนนัดจะไปร่วมงานวิวาท์ของแครรีนในโบสถ์เพื่อทำ
หน้าที่เพื่อนเจ้าสาว แต่ว่าหล่อนได้ข่าวอาการป่วยของเจ้าสาว
เสียก่อน ก็เลยรีบร้อนออกจากบ้าน วิ่งหน้าตาตื่นมาตลอดทาง
จนถึงประตูบ้านหญิงสาว

พอเห็นหน้าเพื่อนสาว โรสก็ร้องลั่นออกมา

“อ๊วยตายแล้ว! เป็นอย่างทีกลัวเอาไว้จริงๆ”

แครรีนยืนจับพนักเก้าอี้อยู่ ขณะที่พอลสินช่วยสวมชุด
เจ้าสาวให้ เธออาบน้ำไม่ได้ ได้แต่เช็ดตัว ถึงกระนั้นก็หนาว

สะท้อนไปทั่วตัว แต่ก็ไม่มีทางเลือก เจ้าสาวจะต้องสวสยะอาด ผ่องใสที่สุดในวันนี้

“หมายความว่ายังไง” เธอแข็งใจถามเสียงแหบแห้ง ลำคอ ร้อนผ่าว แสบร้อนราวกับเฟิงกลืนของร้อนๆ ลงไป

โรสมองเพื่อนสาว นัยน์ตาเบิกกว้าง เสียงหล่อ่นบอกความ ตกอกตกใจ

“หมายความว่า...เธอติดหัดจากน้องชายฉัน รู้ไหม แครรีน ทอมมีเป็นหัด! ตอนนี้หัดขึ้นแดงเต็มตัว เธอยังไม่เคยเป็นหัด ไม่ใช่หรือ เธอเคยบอกฉัน”

พอลสิ้นยืนตะลึง

“ออกหัด พระเจ้าช่วย!”

หล่อ่นยังปากไว้ มองน้องสาว ทำท่าเหมือนจะทรุดสวบ ลงไปตรงนั้นอีกคน

ใช่ แครรีนยังไม่เคยออกหัด แม่เคยบอกเธอ แล้วบอก ด้วยว่าการออกหัดตอนโตแล้ว อาการจะหนักกว่าเด็ก เธอต้อง ระวังไม่เข้าใกล้เด็กๆ ที่ออกหัด มิฉะนั้นจะติดได้ง่าย

เธอเคยเห็นเด็กๆ ในหมู่บ้านออกหัด รู้ดีว่าเด็กเหล่านั้นเป็น ไข้ตัวร้อนจัดและงอแงขนาดไหน กินเวลาถึงสองอาทิตย์กว่าจะ จูด สีแดงนำเกลียดตามตัวนั้นจะหายไปหมด

แล้วทำไม พระผู้เป็นเจ้าจึงทรงส่งหัดมาให้เธอในวันวิวาห์ ด้วยเล่า เธอเป็นเจ้าสาวคนแรกของลองสต็อกที่ออกหัด...หรือ จะเป็นคนแรกของประเทศอังกฤษด้วยก็ไม่แนเหมือนกัน

“อาจจะไม่ใช่ก็ได้” พอลสิ้นปลอบใจ เมื่อเห็นน้องสาว ทำท่าจะเป็นลม “แครรีนอาจจะเป็นไข้ธรรมดาเท่านั้น อาร์เธอร์ ไปตามหมอมามาแล้ว เดี่ยวก็คงมาถึง”

หมอมมาถึงพอดี แพทย์ชราประจำหมู่บ้านตรวจอาการเธอเหมือนผู้ใหญ่ใจดีฟังกระทำต่อเด็ก เขารับรองว่าเธอไม่เป็นอะไรมาก ไม่ต้องตกใจว่าจะป่วยหนักจนกระทั่งลุกไม่ขึ้น เธออาจจะต้องนอนพักผ่อนให้มาก แต่อีกไม่กี่วันเธอก็จะหายเป็นปกติ...

แต่...ก็ไม่มีอะไรมาลบล้างความจริง แครรีนออกหัดเหมือนอย่างที่เคยไว้ไม่มีผิด!

อาร์เธอร์แทบจะเป็นบ้าตายกับเรื่องฉุกฉุกที่เกิดขึ้นโดยไม่มีใครคาดฝัน

ถึงแม้ว่าตัวเขาเอง โดยนิสัยเป็นคนชอบความโลดโผน ชอบเรื่องเสียงอันตรายโดยไม่แยแสผลที่จะตามมาในอนาคต ทำให้เขาทนความมีระเบียบและเคร่งครัดต่อศาสนาตลอดจนขนบธรรมเนียมอย่างที่ว่าแม่และพี่ชายยึดถือกันไม่ได้ แต่ชายหนุ่มยอมรับว่า การที่เจ้าสาวเกิดป่วยขึ้นมาในเช้าวันวิวาห์ เป็นการทดสอบที่หนักหน่วงจริงๆ ของพระผู้เป็นเจ้า จนทำให้เขามีดบาดด้าน ลงนั่งกุมขมับคิดหาทางออกไม่ได้

กำหนดการทุกอย่างวางเอาไว้เรียบร้อย มันคงแข็งแกร่งราวกับกำแพงอิฐ ยากแก่การเคลื่อนย้ายเปลี่ยนแปลง หลังจากเข้าพิธีแต่งงานแล้ว อาร์เธอร์จะพาเจ้าสาวเดินทางไปลอนดอนพักอยู่ที่บ้านของอัลเฟรด พี่ชายของเขาสามคืน มากพอที่แครรีนจะมีเวลาชมลอนดอน และซื้อข้าวของจำเป็นนิดๆ หน่อยๆ ตามประสาผู้หญิง ก่อนจะเดินทางไปลงเรือที่โดเวอร์ แล้วออกเดินทางไปตามวันออก

เรือที่จะไปคราวนี้ อัญเชิญพระราชสาส์นจากสมเด็จพระราชินีนาถ ไปเจริญสัมพันธไมตรีกับกษัตริย์สยาม เพราะฉะนั้น

ก็จะเป็นเรือขนาดใหญ่ มั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยและสะดวกสบาย มากกว่าเดินทางด้วยเรือโดยสารธรรมดา นับเป็นการสนนินมุนที่วิเศษสุดเท่าที่อาร์เธอร์จะมอบให้เจ้าสาวคนสวยของเขาจนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง เพราะต่อไปแคธรินจะต้องอยู่ในดินแดนใหม่ ห่างไกลจากเพื่อนร่วมชาติและสภาพแวดล้อมที่เธอคุ้นเคย เธอจะต้องเจ็บเหงาอย่างนั้นอีกหลายปี กว่าจะมีโอกาสกลับมาบ้าน

แต่กำแพงอิฐก็พังทลายลงในพริบตา

อาร์เธอร์ไม่มีทางที่จะพาเจ้าสาวผู้จับใช้ตัวร้อนจัดออกจากโบสถ์ เดินทางระหกระเหินจากที่นี่ไปลอนดอน โดยแคธรินไม่ทรุดหนักเสียระหว่างทาง

เอาเถอะ ถึงเบาใจจากคำยืนยันของหมอว่าหญิงสาวไม่ได้ป่วยมากมายอะไร อีกไม่กี่วันก็หาย แต่เขานะหรือจะพาเจ้าสาวผู้กะปลกกะเปลี่ยจากลองสต็อกเข้าไปพักอาศัยใต้หลังคาบ้านของพี่ชายที่ลอนดอน ในเมื่อลูกของเจ้าของบ้านก็ยังเล็กมาก แถมยังสุขภาพอ่อนแอ สามวันดีสี่วันไข้ ดีไม่ดีจะติดขัดเข้าไปอีกคน ก็ยุ่งกันทั้งบ้าน อัลเฟรดจะไม่มีวันยอมรับน้องสะใภ้เข้าไปพักด้วยแน่นอน ส่วนการพักในโรงแรมก็เปลืองเงินมากเกินไป อาร์เธอร์จำต้องเก็บเงินไว้อย่างระมัดระวัง เขาใช้เงินไปมากในช่วงกลับมาอังกฤษคราวนี้กับการสำเร็จสำราญนอกบ้านตามประสาชายหนุ่ม

ถ้าหากว่าจะเลื่อนการแต่งงานออกไปจนกว่าแคธรินจะหายป่วยเป็นปกติ ถึงตอนนั้นเรือก็จะออกเดินทางไปแล้ว อาร์เธอร์มีกำหนดจะต้องไปรายงานตัวกับร้อยเอกนอกซ์ให้ทันตามเวลาที่แจ้งไปแล้ว แผนทุกอย่างกำหนดไว้เรียบร้อยว่าเขาจะเดินทาง

ไปพร้อมกับเรือเที่ยวพิเศษครั้งนี้ ถ้าหากว่าเลื่อนเวลาออกไปอีก ก็อาจจะต้องรอไปอีกตั้งหกเดือนหรือว่าหนึ่งปี กว่าจะหาเรือโดยสารไปตะวันออกได้ เพราะเส้นทางการเดินเรือนั้น ยิ่งไปประเทศไกลมากเท่าไรก็ยิ่งต้องรอนานด้วยความไม่แน่นอนมากขึ้นเท่านั้น ดีไม่ดีไปตกค้างอยู่ตามประเทศต่างๆ ระหว่างทาง จะยิ่งลำบากหนักเข้าไปอีก

ไม่ใช่เฉพาะทุกคนในบ้านเท่านั้นที่უნวายนึกอะไรไม่ออก แม้แต่สาธุคุณริก ก็จะต้องทำหน้าที่ประกอบพิธีแต่งงาน ก็เอาแต่ส่ายหน้าด้วยความอึดอัดตันใจ

แคธรินกลับเป็นคนที่น่าสนใจได้ก่อนคนอื่น

“ฉันพอไปโบสถ์ไหวคะ พิธีกินเวลาไม่นาน ฉันทนได้”

เธอพยายามส่งยิ้มให้เจ้าบ่าวเพื่อเป็นการปลอบใจเขา แต่ว่าอาร์เธอร์กลัดกลุ้มเสียจนยิ้มไม่ออก

“ท่านสาธุคุณอาจจะรวบรัดให้เร็วกว่าปกตินิดหน่อย ก็คงไม่มีใครว่าอะไร แล้ว...หลังจากนั้นฉันจะเดินทางไปลอนดอนกับคุณ เรา...ค่อยๆ เดินทางไปช้าๆ ก็ได้”

อาร์เธอร์จับมือแคธรินไว้นั่น สัมผัสร้อนจัดจากมืออ่อนนุ่มทำให้เขาสงสารเธอจับใจ

“ได้ซี ยอดรัก ถ้าหากว่าคุณทำได้...อย่างน้อยวันหนึ่งผมก็สบายใจว่าคุณคือแคธริน ลินลีย์ แล้ว”

อัลเฟรด ลินลีย์ มาถึงในตอนสายวันเดียวกันนั้น

เขาแก่กว่าอาร์เธอร์สิบปีเต็ม เป็นชายวัยสามสิบสามที่ดูภูมิฐานแบบนักธุรกิจชาวเมืองหลวง ไวก่อนยาวเป็นพุ่มข้างแก้มตามสมัยนิยม เครื่องแต่งกายของเขาประกอบด้วยเสื้อนอกตัวยาว

สีดำ เช่นเดียวกับเสื้อกั๊กและผ้าผูกคอผืนลัน สายนาฬิกาพกทองคำห้อยโยงอยู่บนเสื้อกั๊ก เป็นของราคาแพง เช่นเดียวกับหมวกทอแปดสีดำนั่น กิริยาท่าทีเขาก็รับกับสีมิดซิมของเสื้อผ้า คือดูเคร่งขรึมเต็มไปด้วยระเบียบ

พอรู้ถึงอาการป่วยของแคธริน อัลเฟรด ลินลีย์ ก็ขมวดคิ้วราวกับว่าเป็นความผิดของหญิงสาวที่ปล่อยตัวให้ออกหัด แต่เมื่อพูด แคธรินพบว่าเขาดูห่วงใยและมีน้ำจิตน้ำใจมากกว่าที่คิด

“นายมันจะบ้าไรเง อาร์ทัวร์ ขึ้นเอาเจ้าสาวเดินทางระหกระเหินไปถึงลอนดอน แคธรินมีหวังป่วยหนักกว่านี้อีก หัดมันมีโรคอื่นแทรกซ้อนได้ ฉันว่าดีที่สุดก็คือให้แคธรินพักรักษาตัวเสียให้หายที่บ้าน นายเองก็อยู่ดูแลเธอทางนี้”

“แต่ผมจะต้องไปเตรียมตัวให้พร้อมเรื่องเดินทางไปตะวันออก...”

“ต้องเลื่อนการเดินทางไปก่อน ไม่มีทางอื่น”

“เลื่อนไม่ได้!” อาร์ทัวร์ยืนยัน “ผมจะต้องเดินทางเที่ยวนี้ ไม่งั้นมีหวังต้องรออีกหลายเดือน... ครึ่งค่อนปีกว่าจะหาเรือไปถึงสิงคโปร์ได้ เป็นตายยังงี้ก็ต้องไป!”

อัลเฟรด ลินลีย์ กลืนคำโต้เถียงลงไปในลำคอเมื่อเหลียวมาเห็นดวงหน้าแดงก่ำด้วยพิษไข้ของเจ้าสาว เธอนั่งอยู่บนเก้าอี้ยาวด้วยท่าทางเหมือนจะล้มพับอยู่รอมร่อ

“เราอย่าเพิ่งเถียงเรื่องนี้กันเลย” เขาตัดบทกับน้องชาย “ไม่ใช่เวลา นายพาเจ้าสาวไปโบสถ์ซะก่อนดีกว่า”

ถึงกระนั้นเขาก็ยังหนักใจอยู่ดี เมื่อมองอาร์ทัวร์ช่วยประคองหญิงสาวออกจากบ้าน แม่และพี่สาวของหล่อนเดินล่วงหน้าไปก่อนแล้ว เคราะห์ดีที่โบสถ์อยู่ห่างออกไปไม่มากนัก

มีฉะนั้นแคธรินก็คงพวยรุ่งไปไม่ไหว

พันเอกกิลเบิร์ต เบอร์เนตต์ เดินทางจากเมืองเบรมเมอร์ มาทำหน้าที่ผู้ใหญ่ว่ายหญิง ให้เจ้าสาวเกาะแขนพาเดินเข้าโบสถ์ เพื่อมอบตัวให้เจ้าบ่าว

พิธีแต่งงานเริ่มและจบลงครบถ้วนตามธรรมเนียม แต่ ทว่ารวบรัดเท่าที่ท่านสาธุคุณจะเร่งให้ได้ ท่านกล่าวถ้อยคำสำหรับ พิธีแต่งงานด้วยความเร็วเสียจนแคธรินแทบจะจับคำไม่ทัน

อันที่จริง ถึงท่านจะพูดซ้ำว่านี่สักสิบเท่า หญิงสาวก็จับ คำได้ยากอยู่นั่นเอง หูของเธออื้อรากับผึ้งเข้าไปบินหึ่งๆ อยู่ ในนั้น นัยน์ตาก็พราวจนมองไม่เห็นแม้แต่อาการกระสับกระส่าย ของเจ้าบ่าวผู้ยืนเคียงข้าง

เสียงของท่านสาธุคุณแหวกโสตประสาทมึนงงของเธอเข้ามา ขาดๆ หายๆ รวากับพูดจากที่ไกล

“อาร์เธอร์ ออกัสตัส ลินลีย์ ท่านจะรับหญิงผู้นี้เป็นภรรยา จะรัก ให้เกียรติ และซื่อสัตย์ต่อเธอ...”

เสียงตอบของอาร์เธอร์หนักแน่น

“ผมรับครับ”

เสียงท่านสาธุคุณดังขึ้นเล็กน้อย เหมือนท่านกล่าวว่าเธอจะ ไม่ได้ยิน

“แล้วเธอ แคธริน ลาวิเนีย เบอร์เนตต์ จะรับชายผู้นี้เป็น สามี จะรัก เชื้อฟิง...”

แคธรินรู้สึกว่าริมฝีปากเธอแห้งจนตึงแทบปริด้วยพิษไข้ เมื่อ พยายามเปล่งเสียงแหบแห้งอย่างยากเย็น

“ดิฉันรับค่ะ”

เสียงประกาศของท่านสาธุคุณลอยห่างออกไปอีก แต่แคธริน

ก็รู้ว่าการแต่งงานจบลงโดยสมบูรณ์

เธอสัมผัสริมฝีปากของอาร์เธอร์บนริมฝีปากเธอ มันแผ่วเบา เสียจนเป็นแค่การแตะผิวเผิน อาร์เธอร์คงจะตระหนักดีว่าผิวหน้าเธอร้อนจัดเสียยิ่งกว่าประคบด้วยน้ำร้อน เขาไม่กล้าจูบเธอตรงๆ

“ฉันไม่เป็นอะไรหรอกค่ะ ไม่ต้องห่วง...”

เธอพุงกายเดินกลับมา เพียงก้าวแรกออกพ้นประตูโบสถ์ ก็หน้ามืดล้มฮวบลงตรงนั้น

ไม่มีใครเตือนให้รู้ว่าอาการป่วยในวันรุ่งขึ้นและวันถัดมาจะยิ่งเลวร้าย จนกระทั่งแคธรินลุกจากเตียงไม่ได้ตลอดวันตลอดคืน เว้นเสียแต่จะมีคนอุ้มขึ้นมา

ไข้ขึ้นสูง ลำคอเธอร้อนจัดและเจ็บระบมจนกลืนน้ำซุปรไม่ลง แคธรินรู้สึกว่ามีเม็ดผื่นแดงๆ นั้นไม่ได้ผุดขึ้นบนผิวกายของเธอเพียงที่เดียว มันคงจะผุดขึ้นมาเต็มคอเรื่อยลงไปจนถึงกระเพาะอาหาร เธอจึงทรมาทรกรรมแม้แต่เวลากลืนน้ำลาย

เธอไม่รู้ว่า อาร์เธอร์กับพี่ชายของเขาได้เถียงกันอย่างรุนแรงระหว่างที่เธอนอนหลับๆ ตื่นๆ ทรมาทรกรรมอยู่ในห้องนอน อัลเฟรดไม่ได้ต้องการเพียงแค่น้องสะใภ้รักษาอาการป่วยที่บ้านเท่านั้น แต่ว่าต้องการให้อาร์เธอร์เลื่อนกำหนดการเดินทางออกไปด้วย เพื่อจะดูแลภรรยา

“นายจะบ่าริใจ” เขาต่อว่าน้องชายด้วยความฉุนเฉียว หัวฟัดหัวเหวี่ยง “ทั้งเมียไปได้ลงคอ แต่งงานแล้วนายก็ต้องรับผิดชอบเขา เรื่องเดินทางนายจะไปเมื่อไรก็ได้ หรือถ้าจะพลาดงานที่ตะวันออก ก็ยังมีงานของฉันให้นายทำได้ทุกเวลา”

“ก็นี่ละที่ไม่อยากทำ พี่ก็รู้ว่าฉันไม่ชอบค้าขายนั่งอยู่ใน

ออฟฟิศอย่างพี่ ถ้าต้องเป็นพ่อค้าละก็ กลับไปอินเดียดีกว่า”

“ฉันไม่เข้าใจว่าทำไมนายถึงรังเกียจงานที่มั่นคง ทำรายได้ดีกว่างานที่นายระเห่ร่อนไปสุดขอบโลกซะอีก”

“ขอที” อาร์เธอร์ตัดบทด้วยความห้วนเสียง “เราพูดเรื่องนี้กันมามากพอแล้ว อีโกอย่างฉันก็ไม่ใช่เด็ก ๆ แล้วนะ พี่เลิกทำกับฉันเหมือนฉันเป็นเด็กทีเถอะ”

“ถ้านายอยากโตเป็นผู้ใหญ่ อย่างแรกคือทำตัวอย่างที่สามีควรทำ ปกป้องดูแลภรรยา จนกว่าเธอจะหายแล้วเดินทางไปด้วยกัน อาการป่วยเป็นเหตุสุดวิสัย ร้อยเอกนอกซ์เขาคงเข้าใจ”

อาร์เธอร์ตัดสินใจเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่พี่ชายจะพูดมาถึงตอนนี้ด้วยซ้ำไป เขามีเหตุผลดีที่จะเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ในประเทศคนละฟากโลก การเดินทางไปใช้ชีวิตในดินแดนไกลที่สุดเป็นความใฝ่ฝันของชายหนุ่มมาตั้งแต่ยังเยาว์ แต่เป็นเหตุผลที่เขาบอกใครไม่ได้โดยเฉพาะพี่ชาย อัลเฟรดไม่มีวันจะเห็นประเทศไหนดีไปกว่าประเทศอังกฤษ แม้แต่ฝรั่งเศสที่ใคร ๆ เหน่อจะไปเที่ยวกันเพื่อจะกลับมาคุยกับเพื่อนฝูงว่าได้ไปเห็นมหานครที่สวยงามที่สุดในโลกอย่างปารีสมาแล้ว อัลเฟรดก็ไปเพียงคนเดียวเมื่อเจ็ดปีก่อน แล้วไม่คิดจะไปอีก เพราะถ้าวางานรัดตัวเกินกว่าจะเสียเวลาไปเที่ยวอยู่เฉย ๆ หลายวัน

ชายหนุ่มยอมรับว่าเขารักแคธรีน หลงรักเธอตั้งแต่พบกันครั้งแรก แต่ถ้าจะรั้งรออยู่ในอังกฤษเพื่ออยู่กับเธอ ก็ต้องรออยู่อีกหลายเดือน กว่าที่จะหาทางเดินทางไปถึงพระราชอาณาจักรสยาม ก็จะมีแต่ปัญหา ระหว่างนี้ถ้าต้องใช้เงินที่เหลืออยู่น้อยนิดไปเรื่อย ๆ เพื่อดำรงชีวิตกันสองคน มันก็คงไม่มากพอจะไปตั้งตัวในดินแดนใหม่

ข้อสำคัญ เมื่ออยู่เฉย ๆ ไม่ได้ เขาก็ต้องไปทำงานกับพี่ชาย เพื่อเลี้ยงครอบครัว อาร์เธอร์เกลียดการนั่งคิดบัญชีและจับจ่ายอยู่ทุกวันในร้านค้ายิ่งกว่าทุกอย่างในโลก และเกลียดยิ่งกว่านี้เมื่อต้องอยู่ภายใต้สายตาเข้มงวดของพี่ชายจนกระดูกตัวไม่ได้

เขาตอบพี่ชายว่า

“ฉันตัดสินใจแล้ว ฉันจะออกเดินทางไปก่อน แล้วถ้ามีโอกาสนี้ก็จะหาทางให้แคธรินเดินทางตามไปที่หลัง”

อัลเฟรดมองน้องชายด้วยสายตาบอกให้รู้ว่า...เขาคิดว่าอีกฝ่ายเสียสติไปแล้ว

“นายมันบ้าจริง ๆ ด้วย” เขาครางออกมา “เดินทางไปสู่ขอบโลกนี่นะ ขนาดชายฉกรรจ์เดินทางไปคนเดียวยังไม่รู้จะรอดรีเปล่า ไหนจะอันตรายสารพัด กะลาสีบ้ากามเอ๋ย โจรสลัดเอ๋ย ชาวพื้นเมืองบ้าเลือดเอ๋ย ไหนจะโรคภัยไข้เจ็บอีกล่ะ ไม่มีผู้หญิงคนไหนเดินทางไปคนเดียวได้เด็ด ๆ ถ้าไม่มีสามีไปด้วย”

“ฉันคงไม่ให้แคธรินเดินทางไปคนเดียวหรอกนะ” อาร์เธอร์ตอบ ออกจะหงุดหงิด “ฉันจะต้องหาทางให้เธอไปกับใครที่ดูแลเธอได้ หรือไม่ ถ้าทุกอย่างเรียบร้อย ฉันก็จะกลับมาอังกฤษมารับเธอ”

อัลเฟรดยังไม่ยอมแพ้อยู่ดี เขากับน้องชายมีปากเสียงเรื่องนี้นันมาหลายครั้งแล้ว

“ก็แทนที่จะทำอะไรให้มันประดักประเดิดขนาดนั้น นายก็เลื่อนกำหนดคราวนี้ไปเสีย ก็จะมียุ่งยากน้อยที่สุด ไม่งั้นจะให้แคธรินทำอะไรอยู่ในอังกฤษคนเดียว ผู้หญิงอายุน้อย แต่งงานแล้วแต่สามีทิ้งขว้างไม่ดูแลดี มันแย่มากนะสำหรับผู้หญิง”

อาร์เธอร์ทำหน้าที่เอื้อมระอาความคิดตรงเผงแบบไม่บรรทัด

ของพี่ชาย พอ ๆ กับอีกฝ่ายหนึ่งก็ไม่เคยชอบใจความคิดที่คอยแต่จะแหกกรอบกฎเกณฑ์ไม่รู้จบของน้องชาย

“ฉันไม่ได้ทิ้งขว้างแคธรีน เรามีความจำเป็นของเราที่จะต้องยึดหยุ่นตามสถานการณ์ตะหากละ เราเลิกพูดกันเถอะ ฉันจะบอกแคธรีนเอง เธอคงเข้าใจ”

แคธรีนไม่มีเสียงจะตอบสามี เมื่อเขาบอกเรื่องที่เขาคัดสินใจแล้วให้เธอรับรู้

เธอได้แต่นอนชมอยู่บนเตียง ลำคอแห้ง เจ็บ รวากับเป็นแผลฉกรรจ์ ผิวกายร้อนจัดด้วยไข้สูงจนน่ากลัว ความร้อนของไข้แผดเผาหน้าตาที่ควรจะมีให้แห่งหายไปโดยสิ้นเชิง

“ผมรู้ว่าเป็นเรื่องยากที่คุณจะทำใจ ผมก็เหมือนกัน” ชายหนุ่มกระซิบปลอบเธอ “แต่เราไม่มีทางเลือก ถ้าผมไม่เดินทางไปก่อน ผมก็จะไปรับงานไม่ทัน อีกอย่างคือถ้าผมอยู่ที่นี้ต่อไป หกเดือนหรือหนึ่งปี อัลเฟรดต้องเอาตัวผมไปทำงานกับเขาแน่ ๆ ตายชะตีกว่าที่จะนั่งจำเจอยู่ในออฟฟิศทั้งวัน”

แคธรีนเอื้อมมือไปกุมมือสามีกระชับแน่น แทนคำตอบที่เธอเปล่งเสียงออกมาได้ยากเย็น

เธอเข้าใจความรู้สึกของอาร์เธอร์ เขาคงจะเกลียดการถูกติดขังอยู่ในผนังสี่ด้านของห้องทำงานทุกวี่ทุกวัน เหมือนเธอเกลียดการนวดแป้ง เคี้ยวสตู หรือถักไหมพรมอยู่ในบ้านวันแล้ววันเล่าเป็นปี ๆ ใจเขาก็คงเหมือนใจเธอนั้นแหละ คืออยากติดปีกบินไปจนสุดขอบฟ้า พ้นจากหมู่บ้าน ทუნนาและแม่น้ำในอังกฤษ เพราะว่าโลกยังกว้างขวางมากกว่าเท่าที่สายตาเห็นอีกมากนัก

แต่ถ้ามีความน้อยอกน้อยใจแทรกอยู่ลึก ๆ ก็คือความรู้สึก

ที่ว่า อาร์เธอร์รักหัวใจอิสระของเขามากกว่าคำนึงถึงใจของเธอ
นั่นเอง

ไม่มีเจ้าสาวคนไหนหรอกที่ทำให้ใจได้กับการถูกสามีทิ้งไป
ตั้งแต่ทำพิธีแต่งงานเสร็จ ต่อให้เขาคอนั้นจากไปเพื่อไปสนามรบ
ในฐานะวีรบุรุษก็ตามที

“คุณไม่ต้องห่วงนะ ที่รัก” อาร์เธอร์พรวดปลอบโยนเธอ
“ผมจะจัดการให้คุณเดินทางติดตามผมไปเร็วที่สุด ผมจะหาทาง
ให้ได้ เชื่อมผม”

แคธรีนวางศีรษะลงบนหมอนอย่างหมดเรี่ยวหมดแรงอีกครั้ง
เธอหลับไป มียังถูกกุมแน่นอยู่ในอุ้งมือของชายหนุ่ม

แม่และพี่สาวของแคธรีนไม่เต็มใจที่อาร์เธอร์จะต้องเดินทางไป
อย่างฉุกเฉินทุกขนาดนี้ก็จริง แต่ในเมื่อไม่มีใครกล่าวโทษได้ว่าเป็น
ความผิดที่ชายหนุ่มจะต้องเดินทางไปรับงานตามความรับผิดชอบ
ของเขา ทุกคนก็จำต้องกลืนความไม่เต็มใจลงไป แล้วยอมรับ
ความจริงอันพะอืดพะอมไว้แทน

เอมมาพูดกับลูกสาวคนเล็กเป็นเชิงปลอบโยน

“มีลมไป ปรรยาทะเลสาบหรือนักเดินเรือ เขาก็ต้องถูกทิ้งอยู่
บ้านเป็นปี ๆ ตอนสามีออกทะเล”

แคธรีนไม่มีแรง ไม่ว่าจะตอบรับหรือว่าคัดค้าน อาการไข้
ของเธอยังคงสูงติดต่อกันหลายวัน หมอบอกว่าคนที่ออกหัด
ตอนโตเป็นผู้ใหญ่อาการจะรุนแรงกว่าเด็กเล็ก ข้อสำคัญคือต้อง
ระวังโรคแทรกอีกด้วย เธอต้องพักผ่อนให้มากที่สุด

ในวันที่อาร์เธอร์ออกเดินทางไปลอนดอน แคธรีนจึงทำได้
เพียงแต่ยื่นส่งเขาที่หน้าต่างห้องนอน เธอมองจนรถม้าของ

เพื่อนบ้านที่มารับเขาไปส่งที่สถานีรถไฟพาร่างของอาร์เธอร์
ล้มหายไปจากโค้งถนน

แล้วแคธรินก็โซเซกลับไปที่เตียงนอน คว่ำหน้าลงบนหมอน
แล้วสะอื้นฮักเหมือนจะขาดใจ

เธอบอกไม่ถูกเหมือนกันว่า...เธออาลัยเจ้าบ่าว หรือ
เสียดายที่ไม่ได้ออกเดินทางจากบ้าน...มากกว่ากัน รู้แต่ว่าความ
รู้สึกอ้างว้าง ว่างเปล่า จนเหมือนโลกทั้งโลกสูญหายไปกลายเป็น
ความเว้งว้าง เป็นความทรมานใจอย่างไม่มีอะไรเทียบเท่า

เธอจะต้องทนทุกข์ทรมานอยู่อีกกี่เดือน กี่ปี กว่าจะได้
พบหน้าอาร์เธอร์อีกครั้ง ก็ยังจนปัญญาจะคาดเดา

“เป็นยังไงมั่งละ เข้าวันนี้ดูเธอดีขึ้นมากแล้วนี่”

พอลสิ้นทัก เมื่อเข้ามาในห้องนอนของน้องสาว เห็น
เจ้าของห้องนั่งอยู่บนเตียง ล้อมมองเงาตัวเองในกระจกมือถือ

แคธรินยิ้มรอยๆ ให้พี่สาว จุดแดงน่านาเกลียดบนผิวจางหาย
ไปเกือบหมดแล้ว เห็นผิวใสบางเกือบเหมือนเดิม แต่ก็ยังซุบซิด
ไม่เปล่งปลั่งอย่างเก่า

“ฉันลูกโหวแล้วละพี่ ช่วยตัวเองได้แล้ว”

“พี่ก็ว่ายังงั้นละ ตั้งเดือนครึ่งเชียวนะ...”

แคธรินป่วยอยู่นานกว่าหนึ่งเดือน หมอบอกว่าเธอมี
โรคหลอดเลือดอักเสบแทรก ทำให้อาการป่วยยืดเยื้อ แม้ว่าจุด
สีแดงตามตัวจะค่อยๆ หายไปแล้วก็ตาม ต่อจากนั้นก็คือการ
บำรุงร่างกายให้แข็งแรง เพราะน้ำหนักเธอลดลงไปกว่าห้าปอนด์

“ดีแล้วที่อาร์เธอร์เขาตัดสินใจให้เธอรออยู่ทางนี้ แทนที่จะ
ลากเธอถูกลงเรือไปกับเขา ถ้างั้นละก็เธออาจจะไม่รอดก็ได้

ที่รู้มาว่าการเดินทางเรือมันลำบากลำบากจนจะตาย”

พอลสตันยังคงว่าเรื่องนี้ไม่หยุดปาก

“จอห์นเล่าให้ฟังละซี” แครธรีนดักคอ

“เขาเคยเดินทางไปฝรั่งเศสมาหนหนึ่ง แค่ออกไปถึงช่องแคบอังกฤษ คลื่นก็แรง จนเมากลิ้งกันไปทั้งเรือ ไม่มีอะไรทรมานเท่าเมาคลื่น...”

“เว้นแต่เป็นหัด” แครธรีนตอบยิ้มๆ

ญาติพี่น้องรับรู้เรื่องนี้ด้วยความเห็นอกเห็นใจ แม้แต่อัลเฟรดเองก็แสดงความปรานีน้องสะใภ้อย่างมาก ด้วยการเขียนจดหมายมาเชิญเธอไปพักที่บ้านเมื่อเธอหายดีแล้ว

เขายังรับรองด้วยว่า ถ้ามีลู่ทางให้เธอเดินทางไปตะวันออกได้เมื่อไร เขาจะส่งข่าวมาทันที

“ฉันหายแล้ว” แครธรีนย้ำ ทั้งกับตัวเองและพี่สาว “แล้วคอยดูนะ ฉันจะไม่ยอมป่วยอีกเป็นอันขาด ระหว่างนี้ฉันจะเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการไปเริ่มชีวิตใหม่”

พอลสตันยิ้ม มองน้องสาวด้วยความขบขันและเอ็นดู

“พูดราวกับว่าเธอสมัครใจหรือไม่สมัครใจป่วยได้จั้นแหละ”

หล่อนเลียนคำพูดที่น้องสาวเคยพูด แล้วช่วยแครธรีนให้ลุกขึ้นเปลี่ยนเสื้อผ้าจากชุดนอนเป็นชุดที่สวมอยู่ประจำวัน

“แต่พี่ก็เห็นด้วยที่ว่าเธอควรเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับชีวิตใหม่ ต่อไปนี้เธอจะต้องอยู่กับแม่แค่สองคนแล้วนะ เพราะว่าจอห์นไม่ยอมให้พี่เลื่อนกำหนดแต่งงานไปอีกแล้ว เราจะแต่งงานกันต้นเดือนหน้านี้แหละ”